

Ochrana softvéru právom duševného vlastníctva

Protection of Software by Intellectual Property Rights

Alla DEMYDA¹

ABSTRAKT

Autorský príspevok sa zaoberá rôznymi spôsobmi právnej ochrany softvéru ako predmetu duševného vlastníctva. Cieľom príspevku je preukázať, že softvér môže byť chránený rôznymi spôsobmi, nie výlučne autorským právom. Predmetom skúmania sú autorskoprávna ochrana, problém patentovateľnosti softvéru v Európskej únii, patenty na vynálezy implementované počítačom, priemyselné práva na označenie softvéru ochrannými známkami, zmluvné usporiadanie vzťahov, ktorých predmetom je softvér, a tiež možnosť použitia ďalších spôsobov právnej ochrany, ako napríklad know-how a obchodné tajomstvo. Obsah príspevku má analytický charakter a je zameraný na teoretické vyhodnotenie stratégie ochrany softvéru v podnikaní. Hlavným výstupom príspevku je vypracovanie komplexného prístupu na rozšírenú ochranu softvéru ako predmetu duševného vlastníctva prostredníctvom použitia všetkých možných právnych prostriedkov ochrany.

ABSTRACT

The article deals with different ways of legal protection of software as an intellectual property. The aim of this article is to prove that software can be protected in various ways, not exclusively by copyright. The subject of the research is copyright protection, the problem of patentability of software in the European Union, patents for computer-implemented inventions, industrial rights to trademark software, contractual arrangements for software and also the possibility of using other ways of legal protection, such as know-how and trade secrets. The content of the article has an analytical character and is focused on the theoretical evaluation of software protection strategy in business. The main output of the article is the development of a comprehensive approach to extended protection of software as an intellectual property through the use of all possible legal means of protection.

Kľúčové slová

softvér, informačné technológie, autorskoprávna ochrana, patent na vynález implementovaný počítačom, úžitkový vzor, dizajn, ochranná známka, licenčná zmluva, logo, know-how, obchodné tajomstvo, nekalá súťaž

Key words

software, information technology, copyright protection, patent for computer-implemented invention, utility model, design, trademark, license agreement, logo, know-how, trade secret, unfair competition.

Úvod

Počítačové programy sú celkom novým predmetom právnej ochrany, ale ich dôležitosť je ťažké podceňovať. Otázky ochrany autorských práv a vynálezov boli v právnej doktrínálnej literatúre dôkladne preštudované, inak právne otázky ochrany práv k softvéru podľa názoru autorky zatiaľ nie sú preskúmané v dostatočnej miere. Je to na jednej strane spôsobené relatívnou novosťou samotného predmetu ochrany a na druhej strane skutočnosťou, že proces tvorby

právnych noriem a ich teoretického výskumu nedrží krok s rýchlym vznikom a rozvojom zásadne nových právnych vzťahov. Vlastnosti počítačových programov reagujú na rýchle tempo zmien, nepretržité zlepšovanie, získavanie nových funkcií, čo dnes vyžaduje spracovanie rozšírenej stratégie ich ochrany, najmä v podnikaní, čo je kľúčom k zvýšeniu efektívnosti a úspešného fungovania celej oblasti informačných technológií.

Softvér dnes tvorí nepomerne širokú skupinu produktov a služieb, ktoré sú triedené z mnohých uhlov pohľadu.

¹ Mgr. Alla Demyda, právnička, spoločnosť sfera, a. s., Karadžičova 2, 811 08 Bratislava, tel. +421/948/936 097, e-mail: Alla.Demyda@sfera.sk

Softvérové inžinierstvo tradične vychádza z delenia softvéru na tri základné triedy: systémový softvér (hardvérové ovládače, operačné systémy, grafické rozhrania), programovací softvér (programovacie jazyky a kompilátory) a aplikačný softvér. V tomto príspevku bude autorka termínom softvér označovať neurčitú množinu softvérových produktov a služieb, a to bez ohľadu na ich triedu. Teda pod pojmom softvér sú autorkou myslené tak prevádzkové informačne systémy, ako aj počítačové programy vyjadrené v zdrojovom alebo strojovom kóde, pokiaľ nie je výslovné vymedzený nejaký konkrétny typ softvéru.

Platná legislatíva zaraďuje počítačové programy do predmetov autorskoprávnej ochrany podobne ako literárne dielo. Napriek preukázateľným výhodám autorské právo chráni iba formu vyjadrenia myšlienok, ale nie ich podstatu a nie samotné nápady. Autorské právo je možné použiť na ochranu proti reprodukcii programu a proti kopírovaniu zdrojového kódu. Zároveň počítačový program realizuje určité technické procesy, čiže podobne ako vynález alebo úžitkový vzor môže vyriešiť konkrétny technický problém v akejkoľvek oblasti technológie. V tejto súvislosti je počítačový program blízko k predmetu patentového práva. Vzhľadom na to, že predmetom vynálezu (úžitkového vzoru) môže byť buď výrobok, alebo postup (metóda), ktorý rieši určitý technický problém, mohol by byť predmetom vynálezu aj počítačový program. Ako dielo sú počítačové programy nehmotným majetkom majiteľa majetkových práv na ne, a teda môžu byť chránené aj inými spôsobmi, nielen autorskoprávnou ochranou. Do úvahy prichádza najmä know-how a obchodné tajomstvo.

Cieľom tohto príspevku je zhodnotenie aktuálneho stavu spôsobov právnej ochrany softvéru umožnených podľa platnej právnej úpravy tak na národnej ako aj na európskej úrovni. Výskum v tomto príspevku je zameraný na potvrdenie alebo vyvrátenie hypotézy, že softvér môže byť chránený aj inými spôsobmi, nielen ako literárne dielo. Pri písaní príspevku autorka vychádza zo syntézy poznatkov získaných štúdiom právnych noriem, príslušnej literatúry a rozhodcovskej praxe, a taktiež zo svojich praktických skúseností. V príspevku sú použité slovenské a európske právne predpisy, online zdroje, judikatúra a doktrínálna literatúra, pritom autorka sa zameriavala na vytvorenie jednotného a zároveň komplexného prístupu k uvedenej problematike.

1 Autorskoprávna ochrana

Všeobecne známou je skutočnosť, že v európskom právnom systéme je počítačový program chránený autorským právom ako literárne dielo na rozdiel napríklad od USA, kde sa vyvinul a existuje liberálnejší systém patentovej ochrany pre softvérové riešenia, ktorý sa aplikuje súčasne

s autorskoprávnou ochranou. Podľa právnej teórie zaradenie softvéru medzi literárne diela nemá absolútnu povahu. Počítačový program nie je dielom z literárnej oblasti, ale svojou formou vyjadrenia sa vníma ako literárne dielo na základe jeho vyjadrenia, odlišného od diela umeleckého alebo vedeckého. Zároveň počítačový program obsahuje niektoré špecifické znaky, ktoré si vyžadujú osobitnú právnu úpravu. V tejto kapitole má autorka zámer vymedziť špecifiká autorskoprávnej ochrany počítačových programov.

1.1 Právna úprava

1.1.1 Medzinárodná úroveň

WIPO (World Intellectual Property Organization) sa začalo zaoberať otázkou právnej ochrany počítačových programov v 70. rokoch minulého storočia a najskôr sa objavila myšlienka vypracovania systému *sui generis*. Ochrana *sui generis* pokrývala všetky tri prvky počítačových programov: strojový (objektový) kód, zdrojový kód a dokumentáciu. V roku 1978 boli vo WIPO prijaté modelové ustanovenia na ochranu počítačového softvéru.² Tento dokument sa skladal z deviatich častí, ktoré zhrnuli pozitívne skúsenosti s ochranou počítačových programov získané v rôznych štátoch. Ďalším krokom v tejto oblasti bola v roku 1983 príprava prijatia mnohostrannej medzinárodnej dohody, ktorá by zohľadňovala všetky aspekty ochrany počítačových programov. Vnútroštátni zákonodarcovia pri tvorbe vnútroštátnej legislatívy však neaplikovali modelové ustanovenia WIPO o ochrane počítačových programov, ktoré zabezpečovali systém *sui generis*, a preto začala prevládať myšlienka, že na ochranu počítačových programov by sa mala uplatňovať autorskoprávna ochrana.

Rýchly a neustály vývoj softvéru a vznik nových počítačových programov vo forme zložitých diel si vyžiadali aktualizáciu existujúcej legislatívy o ich ďalšej právnej ochrane, výsledkom čoho je Bernský dohovor³ prijatý v roku 1886. Ďalším krokom vo vývoji medzinárodných právnych predpisov v oblasti počítačového softvéru bolo prijatie dohody TRIPS (*Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights*) a zmluvy o autorskom práve WIPO (Ženevská dohoda) v roku 1996. Tieto predpisy definujú povinnosť členských štátov chrániť počítačové programy bez ohľadu na spôsob a formu ich prejavu ako literárne diela v súlade s ustanoveniami čl. 2 Bernského dohovoru, ak je dodržaná podmienka hmotnej formy ich vyjadrenia.

1.1.2 Európska úroveň

Právne predpisy Európskej únie (ďalej EÚ) o autorských právach sú tvorené viacerými smernicami vrátane smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2004/48/ES

2 Model Provisions on the Protection of Computer Software [online] Copyright, 1978, No.1, p. 6-20 [cit. 30.09.2021].

Dostupné na internete: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/copyright/120/wipo_pub_120_1978_01.pdf>

3 Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel z 9.9.1886 [online], [cit. 30.09.2021].

Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1980/133/>>

z 29. 4. 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva a smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2019/790 zo 17. 4. 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zme-
ne smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES.

Najdôležitejšou smernicou v oblasti ochrany počítačových programov je smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/24/ES z 23. 4. 2009 o právnej ochrane počítačových programov (kodifikované znenie smernice č. 91/250/EHS zo 14. 5. 1991), (ďalej smernica o PP). Smernica o PP odkazuje na potrebu ochrany softvéru v zmysle Bernského dohovoru a zároveň spresňuje špecifiká autorskoprávnej ochrany v oblasti počítačových technológií, najmä predmet ochrany, obsah autorského práva a osobitné ochranné opatrenia rozmnoženín. V súvislosti s tým, že medzinárodné právne normy definujú iba základné prvky právnej ochrany a poskytujú členským štátom široký rozsah slobody vôle pri nastavení právnej ochrany na národnej úrovni a s prihliadnutím na prudký rast vývoja technológií a ich význam v hospodárení jednotlivých štátov a cezhraničnom obchodovaní, smernica o PP je veľmi dôležitým právnym aktom v oblasti úpravy právnej ochrany informačných technológií na európskej úrovni prijatá na účely odstránenia určitých rozdielov v ochrane softvéru národnou legislatívou európskych štátov. Dôležitým je ustanovenie bodu 16 Preambuly smernice o PP, podľa ktorého autorskoprávna ochrana počítačových programov by nemala prekážať tomu, aby sa v prípade potreby použili iné spôsoby právnej ochrany.

V tejto súvislosti je tiež dôležitá aj smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2001/29/ES z 22. 5. 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, ktorej cieľom je prispôbiť právne predpisy o autorskoprávnej ochrane technologickému vývoju. Smernica vo veľkej miere rieši otázky týkajúce sa použitia technologických opatrení, najmä technológií a zariadení vo vzťahu k dielam na účely predchádzania alebo obmedzenia činností, ktoré nie sú povolené nositeľom autorských práv. Podľa ods. 3 čl. 6 smernice za účinné technologické opatrenia sa považujú opatrenia, keď je použitie chráneného diela alebo predmetu ochrany kontrolované nositeľom práv uplatnením kontroly prístupu alebo ochranným procesom, ako je šifrovanie, kódovanie alebo iný prenos diela alebo iného predmetu ochrany, alebo kopírovací kontrolný mechanizmus, ktorý má ochranný cieľ.

1.1.3 Národná úroveň

Prvým zákonom upravujúcim problematiku autorského práva v Slovenskej republike od jej vzniku bol zákon č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (Autorský zákon), ktorý po novelizácii uskutočnenej zákonom č. 89/1990 Zb. zahrnul do predmetu autorského práva aj počítačové programy. Autorskoprávna legislatíva sa postupne vyvíjala a nasledujúci zákon č. 383/1997 Z. z. Autorský zákon prvýkrát definoval pojem počítačového

programu. Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom bol zameraný na adaptáciu medzinárodných zmlúv a európskych právnych predpisov do vnútroštátnej legislatívy.

Aktuálne platným a účinným právnym predpisom v oblasti autorského práva v Slovenskej republike je zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej Autorský zákon alebo AZ). V porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou východiskami nového zákona sa stali najmä zvýšenie efektívnosti výkonu práv autorov a ďalších nositeľov autorských práv, vyváženie záujmov nositeľov práv a oprávnených používateľov, a taktiež aj prispôbenie sa zmenám vyvolaným vývojom informačných technológií. Autorský zákon obsahuje aj osobitné ustanovenia o právnej ochrane počítačových programov, ktorej špecifiká budú viac zohľadnené v nasledujúcej podkapitole.

1.2 Špecifiká ochrany softvéru ako predmetu autorského práva

1.2.1 Vymedzenie pojmu počítačový program v autorskom práve

Preambula smernice o PP obsahuje definíciu pojmu počítačových programov, ktorými sa rozumejú programy v akejkol'vek forme vrátane tých, ktoré sú včlenené do technického vybavenia počítača (hardvéru) vrátane prípravnej koncepcnej práce, ak na jej základe bude možné vytvoriť počítačový program.

Autorský zákon definuje počítačový program ako súbor príkazov a inštrukcií použitých priamo alebo nepriamo v počítači. Príkazy majú formu vyjadrenia v zdrojovom kóde (*source code*) alebo v strojovom kóde (*object code*). Zdrojovým kódom je vlastne textový zápis počítačového programu v programovacom jazyku. Strojovým kódom sa rozumie súbor inštrukcií (väčšinou v binárnej podobe), ktoré sú priamo vykonateľné procesorom počítača. Softvérová dokumentácia, použitá na prípravu počítačového programu, najmä špecifikácia, text a opis programu, programové a testovacie metódy, technické zadanie, tiež tvorí prvok softvéru a je považovaná za dielo. K softvérovým dokumentom patria aj dokumenty, ktoré zabezpečujú chod a činnosť programov, napríklad používateľské príručky, príručky pre systémového administrátora, ďalšie návody a inštrukcie, opis programu, opis jazyka atď.

Ďalšími prvkami softvéru sú algoritmus a rozhranie, ktoré na rozdiel od zdrojového a strojového kódu a softvérovej dokumentácie nie sú výslovne považované za predmet autorskoprávnej ochrany. Algoritmus (tzv. os, jadro programu) je možné definovať ako súbor štruktúrnych blokov, ktoré neobsahujú známe matematické vzorce, metódy, výpočty. Algoritmus implementuje funkcionality. Práve vo vzťahu k takémuto prvku je vhodné použiť ochranný mechanizmus obdobný ochrane vynálezu.

Rozhraním je grafický používateľský vzhľad softvérového riešenia (*GUI – graphical user interface*) zobrazený používateľovi pri používaní počítačového programu. V zmysle

podstaty rozhrania na jeho ochranu môže byť použitá právna ochrana dizajnu. V tomto kontexte je potrebné spomenúť závery Súdneho dvora Európskeho súdu uvedené v rozsudku vo veci C-393/09 z 22. 12. 2010, kde súd dospel k záveru, že grafické používateľské rozhranie nepredstavuje formu vyjadrenia počítačového programu v zmysle smernice o PP a nemôže sa naň vzťahovať autorskoprávna ochrana k počítačovým programom podľa tejto smernice. Napriek tomu na také rozhranie sa ako na dielo môže vzťahovať autorskoprávna ochrana podľa smernice 2001/29, pokiaľ predstavuje autorov vlastný duševný výtvor.

Súdny dvor Európskeho súdu sa vyjadril aj k otázke autorskoprávnej ochrany funkcionalít počítačového programu, programovacieho jazyka a formátu dátových súborov používaných v rámci počítačového programu na využívanie niektorých jeho funkcií. V zmysle rozsudku vo veci C-406/10 z 2. 5. 2012 uvedené prvky nepredstavujú formu vyjadrenia počítačového programu a z tohto dôvodu nie sú chránené autorským právom k počítačovým programom podľa smernice o PP.

1.2.2 Počítačový program ako autorské dielo

V zmysle koncepcie autorského práva nie je autorským dielom každý počítačový program. Na účel autorskoprávnej ochrany musí počítačový program spĺňať pojmové znaky diela v zmysle Autorského zákona. Podľa § 7 ods. 1 Autorského zákona dielo je výsledkom tvorivej duševnej činnosti autora v podobe vnímateľnej zmyslami. Autorské právo na dielo vzniká okamihom jeho vyjadrenia bez ohľadu na jeho podobu, obsah, kvalitu, účel alebo formu. V zmysle tohto ustanovenia sa autorské právo vzťahuje na dielo bez ohľadu na mieru jeho dokončenia, teda na dokončené dielo, na jeho jednotlivé prvky a časti. Autorský zákon poskytuje dielu absolútnu ochranu, ktorá pôsobí proti všetkým tretím osobám.

V zmysle § 1 Autorského zákona sa ním upravujú vzťahy, ktoré vznikajú v súvislosti s vytvorením a použitím autorského diela alebo umeleckého výkonu, v súvislosti s výrobou a použitím zvukového záznamu, audiovizuálneho záznamu alebo vysielania a v súvislosti s vytvorením alebo zhotovením a použitím počítačového programu alebo databázy. Skutočnosť, že počítačový program je priamo uvedený v Autorskom zákone ako predmet jeho úpravy, preukazuje význam a dôležitosť ochrany softvéru v informačnej spoločnosti.

Podľa ods. 2 čl. 1 smernice o PP predmetom autorskoprávnej ochrany sú vyjadrenia počítačového programu v akejkoľvek forme. Zároveň nie sú chránené autorským právom myšlienky a princípy, na ktorých je založený prvok počítačového programu. Dôvodom takéhoto vylúčenia je, že predmetom ochrany nemôže byť to, k čomu môžu dospieť nezávisle viacerí autori. Inými slovami, predmetom ochrany je práve tvorivé spracovanie myšlienky.

Z. Adamová zdôrazňuje, že na vznik autorskoprávnej ochrany k počítačovému programu stačí, ak bude naplnená základná definícia pojmu počítačového programu a program bude výsledkom duševnej práce autora programu (programátora) v oblasti programovania.⁴

1.2.3 Autorstvo počítačových programov a osobitné režimy tvorby

Autorský zákon definuje autora ako fyzickú osobu, ktorá dielo vytvorila (§ 13 AZ). Otázka autorstva softvéru je detailnejšie upravená v čl. 2 smernice o PP, ktorým za autora počítačového programu je považovaná fyzická osoba (alebo skupina fyzických osôb), ktorá program vytvorila. Pri tvorbe softvéru spoločne skupinou fyzických osôb patria výlučne práva týmto osobám spoločne (tzv. spoločne dielo). Pri tvorbe softvéru zamestnancom pri plnení jeho povinností alebo podľa pokynov zamestnávateľa všetky majetkové práva k takto vytvorenému počítačovému programu je oprávnený vykonávať výlučne zamestnávateľ, ak nie je v zmluve dohodnuté inak (tzv. zamestnanecké dielo).

Autorský zákon rovnako ako smernica o PP umožňuje režimy tvorby spoločného (§ 92 AZ) a zamestnaneckého (§ 90 AZ) diela a separátne vymedzuje dielo na objednávku (§ 91 AZ). Pri zamestnaneckom diele majetkové práva vykonáva vo svojom mene a na svoj účet zamestnávateľ. Pri tomto platí, že autor udelil súhlas na zverejnenie tohto diela, označenie diela obchodným menom alebo názvom zamestnávateľa aj na dokončenie diela, zmenu diela alebo iný zásah. Autor nesmie udeliť súhlas na použitie zamestnaneckého diela tretej osobe a je povinný sám sa zdržať výkonu majetkových práv k tomuto dielu. Osobnostné práva autora k zamestnaneckému dielu inak nie sú dotknuté. Pravidlá určené pre zamestnanecké dielo primerane platia pri výkone práv k spoločnému dielu. Na počítačový program vytvorený celkom alebo sčasti na objednávku sa tiež uplatňujú pravidlá určené pre zamestnanecké dielo, objednávateľ sa v tomto prípade považuje za zamestnávateľa.

Vhodné je tiež spomenúť aj školské dielo podľa § 93 Autorského zákona. Tento režim tvorby sa bude uplatňovať, ak počítačový program je tvorený študentom alebo žiakom na splnenie školských alebo študijných povinností vyplývajúcich z jeho právneho vzťahu k škole. V tomto prípade autor počítačového programu je na návrh školy povinný uzatvoriť so školou nevýhradnú a bezodplatnú licenčnú zmluvu o použití takto vytvoreného počítačového programu.

Pri vývoji softvéru v rámci obchodnej činnosti softvérových spoločností obvykle dochádza ku kombinácii dvoch alebo všetkých troch režimov tvorby, keď sa viac zamestnancov zúčastňuje na tvorbe počítačového programu pre zamestnávateľa v rámci plnenia zmluvy o dielo uzatvorenej zamestnávateľom s tretou osobou. Vyskytujú sa aj prípady,

4 ADAMOVI, Z. 2020. Právo duševného vlastníctva, s. 43 – 45.

keď dve alebo viac právnických osôb prostredníctvom spoločnej práce svojich zamestnancov pracujú na vývoji spoločného softvérového riešenia.

V tomto kontexte P. Vojčík uvádza, že pre oblasť počítačových programov je typické, že osoba autora je na pozadí, čo nie je korektné z hľadiska autorského práva, ktoré je založené práve na autorskom princípe, t. j. na autorovi ako fyzickej osobe, ktorá je duševne činná.⁵

1.2.4 Obsah autorského práva k počítačovému programu

Autorské právo zahŕňa osobnostné práva a majetkové práva k dielu. Osobnostné práva k softvéru patria výlučne fyzickej osobe, ktorá je autorom, alebo spoločne viacerým autorom, ktorí počítačový program vytvorili. Po smrti autora vzniká tzv. postmortálna ochrana, keď sa dediči autora majú právo domáhať autorskoprávnej ochrany, najmä aby dielo bolo používané spôsobom neznižujúcim jeho hodnotu.

Majetkové práva k softvéru môžu vlastniť tak fyzické ako aj právnické osoby buď na základe osobitného režimu jeho tvorby, alebo na základe udelenej licencie. Základnými majetkovými právami na softvér je právo ho používať a právo udeliť inému súhlas na takéto použitie. Vo všeobecnosti použitím počítačového programu sa rozumie jeho načítanie, prezeranie, kopírovanie, rozmnožovanie, práca s ním a jeho prevádzkovanie, vydávanie a šírenie. Vzhľadom na podstatu počítačových programov spôsobom ich použitia je tiež vyhotovenie rozmnoženiny, verejné rozširovanie rozmnoženiny predajom alebo inou formou prevodu vlastníckeho práva, verejné rozširovanie rozmnoženiny počítačového programu nájmom alebo vypožičaním, spracovanie, preklad a adaptácia počítačového programu; zaradenie počítačového programu do súborného diela.

V zmysle § 89 Autorského zákona sa nepovažuje za zásah do práv autora počítačového programu, ak bez súhlasu autora oprávnený používateľ použije počítačový program na účel jeho riadneho využitia vrátane opravy jeho chýb alebo vyhotoví záložnú rozmnoženinu na účel zabezpečenia riadneho využitia počítačového programu (archivovanie pre prípad straty, zničenia alebo znehodnotenia). Oprávnený používateľ rozmnoženiny počítačového programu nepotrebuje súhlas autora alebo iného nositeľa práv na preskúmavanie, študovanie a preskúšavanie funkčnosti počítačového programu s cieľom zabezpečiť jeho riadne fungovanie a následné použitie, na ktoré bol oprávnený.

V zmysle čl. 6 smernice o PP je zakázaný spätný preklad (tzv. *dekompilácia*) počítačového programu. Výnimkou je, ak reprodukcia kódu je nevyhnutnou na získanie informácie potrebnej na dosiahnutie interoperability nezávisle vytvoreného počítačového programu s inými programami. V tomto prípade sa súhlas nositeľa práv nevyžaduje. Toto

pravidlo je detailnejšie zapracované v § 89 ods. 3 Autorského zákona, kde je uvedené, že nie je potrebný súhlas autora oprávnenému používateľovi alebo nadobúdateľovi licencie na preklad alebo vyhotovenie rozmnoženiny zdrojového kódu alebo strojového kódu počítačového programu alebo jeho časti v rozsahu nevyhnutnom na získanie informácie potrebnej na dosiahnutie vzájomnej súčinnosti počítačového programu s inými nezávisle vytvorenými počítačovými programami, ak táto informácia nebola predtým bežne dostupná. V prípade, že by došlo k využitiu počítačového programu nad rámec uvedených činností, ide o neoprávnené použitie.

1.2.5 Technologické opatrenia

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. 5. 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti predpokladá možnosť použitia technologických opatrení na účel autorskoprávnej ochrany diela proti neoprávneným zásahom. V zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-355/12 z 23. 1. 2014 pojem „účinné technologické opatrenia“ v zmysle článku 6 ods. 3 tejto smernice môže zahŕňať technologické opatrenia, ktoré pozostávajú predovšetkým z toho, že rozpoznávacím zariadením sa nevybaví iba nosič obsahujúci chránené dielo, ale aj prenosné zariadenia alebo konzoly, ktoré sú určené na zabezpečenie prístupu k týmto dielam a ich používaniu. Pri riešení autorskoprávnych sporov podľa uvedeného rozsudku vnútroštátny súd by mal overovať, či by iné opatrenia mohli spôsobiť menšie obmedzenia činností tretích osôb a pritom by stále mohli poskytnúť porovnateľnú ochranu právam ich nositeľa. Na tento účel je relevantné zohľadniť najmä pomerné náklady rôznych druhov technologických opatrení, technické a praktické aspekty ich zavedenia, ako aj porovnanie účinnosti týchto rôznych druhov technologických opatrení, pokiaľ ide o ochranu práv nositeľa, pričom však táto účinnosť nemusí byť absolútna.

V uvedenom kontexte je vhodné súhlasiť s názorom M. Selivanova, ktorý odporúča, že na účely ochrany práv k počítačovému programu je potrebné naprogramovať a zaznamenať meno autora (alebo nositeľa majetkových práv) programu v zdrojovom kóde, audiovizuálnych obrazoch generovaných počítačovým programom a na obale rozmnoženiny programu. V podstate je to technologicky spôsob preukázania autorstva na softvér.⁶

1.2.6 Právne prostriedky ochrany softvéru podľa Autorského zákona

Právna ochrana v zmysle autorského práva je umožnená prostredníctvom podania príslušného návrhu na súd. Súdnou cestou v zmysle § 58 Autorského zákona sa môže

⁵ VOJČÍK, P. a kol. 2014. Právo duševného vlastníctva, s. 122 – 131.

⁶ SELIVANOV, M. 2002. Ochrana práva k počítačovému programu (autorskoprávne aspekty), s. 6.

autor alebo držiteľ majetkových autorských práv domáhať najmä určenia svojho autorstva, zákazu ohrozenia svojho práva, zákazu neoprávneného zásahu do svojho práva, poskytnutia informácií o pôvode rozmnoženiny alebo napodobeniny a o spôsobe a rozsahu jej použitia, odstránenia následkov zásahu do práva, náhrady nemajetkovej ujmy, náhrady škody, vydania bezdôvodného obohatenia. Taktiež je potrebné spomenúť možnosť uplatnenia § 59 Autorského zákona, ktorý uvádza právo autora alebo iného nositeľa práv na účely zistenia údajov rozhodujúcich na uplatnenie práv požiadať najmä Štatistický úrad Slovenskej republiky o informácie o dovoze, príjme, výrobe alebo inom spôsobe umiestnenia na trh tovaru, ktorý je technickým zariadením.

V krajinách EÚ a v Slovenskej republike je dielo chránené autorským právom 70 rokov (§ 32 Autorského zákona) po smrti autora, resp. 70 rokov po smrti posledného zo spoluautorov, ak ide o spoluautorské dielo. Na účel informovania o autorstve diela sa k dielu pripojí upozornenie o autorských právach, napríklad text „všetky práva vyhradené“ alebo symbol ©, spoločne s rokom, kedy bolo dielo vytvorené. Žiadny formálny zápis sa pre autorské dielo nevyžaduje.

V súčasnosti „prezumpcia autorstva“ občas nestačí, a preto vzhľadom na riziko porušenia autorských práv niektorí autori softvérových riešení si vyhládajú dodatočný spôsob označenia svojho autorstva. Dôvodom je zabezpečiť si existenciu dôkazov pre prípadný súdny spor o vlastnícke právo k softvéru. Ďalším dôvodom je zaistiť si možnosť voľného disponovania so svojimi právami na softvér.

Keďže žiaden úrad v Slovenskej republike neposkytuje službu formálneho zápisu autorského práva a vydanie osvedčenia o autorstve, niektorí autori si volia službu úschovy diela (nemýliť s úschovou zdrojového kódu) na účely zaznamenávania okamihu vytvorenia diela, ako aj osoby, ktorá dielo ako predmet úschovy uložila. Takéto služby poskytuje napríklad občianske združenie autorov LITA.⁷ Niektoré advokátske kancelárie v zozname poskytovaných služieb uvádzajú vydanie osvedčenia o autorstve, ktoré funguje na princípe centrálného registra záverečných prác. Evidencia diela slúži dôkazom, že neskôr zverejnené diela s rovnakým obsahom sú plagiátmi.⁸ Ďalšou možnosťou zaznamenať si autorstvo je vyhlásenie o autorských právach, keď si autor samostatne spracuje vyhlásenie v podobe podľa svojich predstáv a zverejní ho.⁹

1.2.7 Výhody a nevýhody ochrany softvéru autorským právom

Hlavnou výhodou ochrany softvéru autorským právom je jednoduchosť a dostupnosť ochrany. Autorské právo

vzniká okamihom vytvorenia diela a samo osebe nevyžaduje žiadne ďalšie opatrenia, formálny zápis nie je povinný. Ďalšou výhodou je, že autorské právo sa vzťahuje tak na celý program ako aj na jeho jednotlivé časti. Z pohľadu autora výhodou je aj stanovená doba ochrany autorských práv, ktorá je dosť dlhodobá, inak v praxi výrazne presahuje lehotu technickej prevádzky počítačového programu.

Nevýhodou autorskoprávnej ochrany softvérových riešení je, že takáto ochrana sa nevzťahuje na základnú podstatu, jadro počítačového programu: nápady, procesy, metódy alebo matematické koncepty samej osebe, logiku ich práce, algoritmy a jazyk programovania. To znamená, že je chránený autorským právom samotný text (kód) počítačového programu, ale nie sú chránené funkcie, ktoré softvér vykonáva.

2 Priemyselnoprávna ochrana

Priemyselnoprávna ochrana je veľmi úzko spojená s podnikaním a obchodnou činnosťou. Na jednej strane je to spôsob právnej ochrany predmetov priemyselného vlastníctva proti neoprávneného zásahu. Na strane druhej použitie priemyselnoprávnej ochrany podnikateľom zvyšuje hodnotu jeho obchodnej ponuky, zvýhodňuje jeho postavenie na trhu a prispieva k vybudovaniu dobrej povesti poskytovateľa tovarov a služieb. Podľa toho, aký predmet priemyselného vlastníctva podlieha ochrane, platná legislatíva predpokladá viac možností priemyselnoprávnej ochrany. Proti softvéru za spôsob právnej ochrany do úvahy prichádzajú patenty (na vynálezy implementované počítačom), úžitkové vzory (na technické riešenia implementované počítačom), dizajny (na rozhrania) a ochranné známky (na označenia).

2.1 Patentová ochrana

V Slovenskej republike právne vzťahy vznikajúce a súvisiace s patentovou ochranou sa upravujú zákonom č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon), (ďalej Patentový zákon alebo PZ). V zmysle § 5 ods. 1 Patentového zákona patenty sa udeľujú na vynálezy zo všetkých oblastí techniky. Podmienkami patentovateľnosti vynálezu sú novosť (§ 7 PZ), vynálezcovská činnosť (§ 8 PZ) a priemyselná využiteľnosť (§ 9 PZ) vynálezu. Podľa § 5 ods. 3 PZ počítačové programy rovnako ako aj objavy, vedecké teórie, matematické metódy, estetické výtvyry, plány, pravidlá a formy obchodnej činnosti a podávanie informácie sa za vynález nepovažujú. Inými slovami, na počítačový program sa v zmysle vnútroštátnej

7 LITA poskytuje pre zastupovaných aj nezastupovaných autorov službu úschovy [online], [cit. 30.09.2021].

Dostupné na internete: <<https://www.lita.sk/uschova-autorskych-diel-1>>.

8 Webová stránka advokátskej kancelárie Jakubek&partners [online], [cit. 30.09.2021].

Dostupné na internete: <<https://www.priemyselnevlastnictvo.sk/autorske-pravo/>>.

9 Vyhlásenie o autorských právach spoločnosti WEBY GROUP, s.r.o. [online], [cit. 30.09.2021].

Dostupné na internete: <<https://www.pkcpezinok.sk/autorske-prava.html>>.

legislatívy (rovnako aj v súlade s európskymi právnymi predpismi) patentová ochrana nevzťahuje. Čiže pre vývojára softvérového riešenia na národnej alebo európskej úrovni nemôže byť udelený tzv. softvérový patent. Zároveň to neznamena, že nie je možné uplatniť patentovú ochranu na vynález implementovaný počítačom.

2.1.1 Softvérové patenty: problém patentovateľnosti softvérových riešení

Patent je právnym nástrojom na poskytnutie práva monopolnej ochrany vynálezovi technológii. Hoci patentové právo má dlhú históriu, otázka patentovateľnosti softvéru je pomerne nová z dôvodu nedávno vzniknutého a príliš rýchleho vývoja informačných technológií. Otázky vo výbere spôsobu právnej ochrany softvérových riešení na európskej úrovni vyvolali diskusie najmä ohľadom možnosti uplatnenia patentovej ochrany na počítačové programy, ktoré sú zaradené do predmetov autorskoprávnej ochrany. Hlavným dôvodom nepatentovateľnosti počítačových programov na európskej úrovni je, že v zmysle čl. 52 (2) písm. c) Európskeho patentového dohovoru (ďalej EPD) počítačový program nie je považovaný za vynález. Práve tento princíp bol následne uplatnený v národnej legislatíve a definovaný v § 5 PZ. Napriek tomu Európsky patentový úrad (ďalej EPÚ) udelil tisíce patentov na vynálezy súvisiace so softvérovými riešeniami. Otázka patentovateľnosti technických riešení implementovaných s použitím počítačových programov patrí do pôsobnosti EPÚ. Rozsiahla rozhodovacia prax EPÚ preukázala možnosť udelenia patentov na vynálezy implementované počítačom. Z tohto dôvodu na európskej úrovni bol pokus schválenia smernice o patentovateľnosti vynálezov implementovaných počítačom (smernica CII)¹⁰, ktorá inak schválená nebola.

Problém patentovateľnosti softvérových riešení nie je iba právny. E. Szattler k uvedenej problematike uvádza názor, že udelenie monopolu na počítačový program sám osebe by malo negatívny dopad na rozvoj inovácií v oblasti informačných technológií. E. Szattler zároveň upozorňuje na problém preukázania novosti počítačových programov, ktoré sú vyvinuté na základe všeobecne známeho stavu techniky. Navyše upozorňuje aj na 20-ročnú dobu ochrany patentov, ktorá nie je primeranou k súčasnému technickému progresu v oblasti informačných technológií¹¹ a zároveň je oveľa kratšia ako autorskoprávna doba ochrany, čím viac zodpovedá realitám technického progresu. Ďalším problémom patentovateľnosti softvéru podľa názoru M. Pozora sú pomerne vysoké náklady na udelenie

patentov. Prípadným zavedením patentovej ochrany na počítačové programy v porovnaní so svetovými gigantmi by sa stali ekonomicky znevýhodnené malé a stredné podniky, ktoré pôsobia na trhu digitálnych technológií, čo by malo negatívny dopad na slobodu podnikania.¹²

Podľa názoru autorky pri rozhodovaní o uplatnení určitého spôsobu právnej ochrany predmetu duševného vlastníctva jeho vynálezca by mal mať vyššiu mieru slobody vôle pri voľbe spôsobu ochrany svojho riešenia a rozhodovať z hľadiska pomeru vynaložených nákladov na vynález a predpokladanej hodnoty vynálezu v oblasti techniky, predpokladanej doby jeho použitia vzhľadom na progres technológií. To znamená, že nie je vhodné chrániť patentom napr. jednoduchú aplikáciu, ktorá sa bežne používa a má viac alternatívnych riešení. Zároveň pri vývoji komplexných informačných systémov, ktorý trvá roky a vyžaduje si vynaloženie významných nákladov, podanie patentovej prihlášky prichádza do úvahy ako vhodný spôsob ochrany. V tomto prípade by sa dalo aplikovať rozhodovateľskú prax EPÚ a požiadať o udelenie patentu na vynález implementovaný počítačom.

2.1.2 Patent na vynález implementovaný počítačom

Aj keď počítačový program sám osebe nie je vynálezom, a preto nespĺňa kritériá patentovateľnosti, v rámci technických riešení, v ktorých sa používa, môže získať právnou ochranu patentom. Táto možnosť sa preukazuje rozhodovacou praxou EPÚ pri splnení určitých podmienok pri podaní patentovej prihlášky.

Podľa rozhodnutia EPÚ vo veci T 0208/84 z 15. 7. 1986 nárok na technický proces, ktorý sa vykonáva pod kontrolou programu (či už prostredníctvom hardvéru, alebo softvéru), nemožno považovať za vzťahujúci sa na počítačový program sám osebe. Takisto nemožno považovať za vzťahujúci sa na počítačový program sám osebe nárok, ktorý je možné považovať za smerovaný na počítač nastavený tak, aby fungoval v súlade so špecifikovaným programom (či už prostredníctvom hardvéru, alebo softvéru) na kontrolu alebo uskutočnenie technického postupu.¹³

Podľa rozhodnutia EPÚ vo veci T 0026/86 z 21. 5. 1987 EPD nezakazuje patentovanie vynálezov pozostávajúcich zo zmesi technických a netechnických vlastností. Pri rozhodovaní, či sa tvrdenie týka počítačového programu samého osebe, nie je potrebné pripisovať relatívnu váhu jeho technickým a netechnickým vlastnostiam. Ak vynález definovaný v nároku používa technické prostriedky, môže byť patentovaný za predpokladu, že spĺňa požiadavky článkov 52 – 57 EPD.¹⁴

10 Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o patentovateľnosti vynálezov realizovaných počítačom [online] Úradný vestník 151 E, 25.06.2002. s. 0129 – 0131 [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=CELEX%3A52002PC0092>>.

11 SZATTLER, E. 2005 (NE) patentovateľnosť počítačových programov. In: Duševné vlastníctvo, č. 3. ISSN 1335-2881

12 POZOR, M. Softvérové patenty – áno či nie? [online], [cit. 03.10.2021].

Dostupné na internete: <<http://www2.fiit.stuba.sk/~bielik/courses/msi-slov/kniha/2005/group3/essay/3.pdf>>.

13 Rozhodnutie EPÚ zo dňa 15.07.1986 [online], Vec T 0208/84 [cit. 03.10.2021].

Dostupné na internete: <<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t840208ex1.html>>.

14 Rozhodnutie EPÚ zo dňa 21.05.1987 [online], Vec T 0026/86 [cit. 03.10.2021].

Dostupné na internete: <<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t860026ep1.html>>.

Podľa rozhodnutia EPÚ vo veci T 0769/92 z 31. 5. 1994 vynález obsahujúci funkčné vlastnosti implementované softvérom nie je vylúčený z patentovateľnosti podľa čl. 52 ods. 2 písm. c) a čl. 52 ods. 3 EPD, ak sú technické úvahy riešenia problému požadované na realizáciu rovnakého vynálezu. Takéto technické úvahy pridávajú vynálezu technickú povahu v tom zmysle, že napĺňajú implicitnými technickými znakmi technický problém, ktorý si vyžaduje riešenie. Vynálezom tohto typu nie je dotknutý počítačový program sám osebe v zmysle čl. 52 ods. 3 EPD.¹⁵

Podľa rozhodnutia EPÚ vo veci T 1173/97 z 1. 7. 1998 počítačový program nie je vylúčený z patentovateľnosti podľa čl. 52 ods. 2 a 3 EPD, ak pri spustení na počítači vytvára ďalší technický efekt, ktorý presahuje „bežné“ fyzické interakcie medzi programom (softvérom) a počítačom (hardvérom).¹⁶

Podľa rozhodnutia EPÚ vo veci T 0258/03 z 21. 4. 2004 metóda zahrnujúca technické prostriedky je vynálezom v zmysle čl. 52 ods. 1 EPD.¹⁷

Uvedená rozhodovacia prax EPÚ teda preukazuje možnosť patentovateľnosti samotného algoritmu počítačového programu, technického riešenia implementovaného softvérom, technického efektu medzi softvérom a technickým zariadením a tiež metódy zahŕňajúce technické prostriedky. A preto pri rozhodovaní o patentovateľnosti nároku súvisiaceho so softvérovým riešením rozhodujúcim je práve správna definícia takéhoto nároku. Príkladom uplatnenia ochrany softvérového riešenia patentom na vynález implementovaný počítačom je udelený patent k patentovej prihláške KONINKLIJKE PHILIPS ELECTRONICS N.V. a SONY CORPORATION na Prístroj, spôsob a program na moduláciu/demoduláciu s následným limitovaním minimálnej dĺžky série.¹⁸

2.1.3 Výhody a nevýhody patentovej ochrany softvéru

Postup udelenia patentu je náročný a má svoje výhody aj nevýhody. Výhodou patentovania vynálezov implementovaných počítačom je, že patent chráni podstatu, funkcie,

algoritmus počítačového programu, jeho vnútorný obsah. Hlavnou výhodou uplatnenia patentovej ochrany je, že patentom na rozdiel od autorskoprávnej ochrany je chránené výhradne vlastnícke právo na myšlienku (ak je zahrnuté do nárokov).

Nevýhodami patentovania softvéru sú: riziko nespĺnenia prísnych kritérií patentovateľnosti; podanie prihlášky predpokladá zverejnenie obsahu predmetu prihlášky; rýchly proces „starnutia“ počítačových programov (inak povedané, za 20 rokov ochrany technológia môže byť už stará a neaktuálna); proces udelenia patentu je príliš dlhý a čas vyhodnotenia patentových prihlášok môže mať nenatívny účinok na aktuálnosť vynálezu v okamihu udelenia ochrany.

2.2 Ochrana technického riešenia úžitkovým vzorom

Jednoduchším a efektívnejším spôsobom v porovnaní s patentovateľnosťou môže byť ochrana jednotlivých prvkov počítačového programu úžitkovým vzorom. Podľa zákona č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ZÚV) úžitkový vzor sa zapisuje na technické riešenia (§ 4 ZÚV), ktoré podobne ako vynálezy musia spĺňať podmienky novosti (§ 7 ZÚV), vynálezovskej činnosti (§ 8 ZÚV) a priemyselnej využiteľnosti (§ 9 ZÚV). Podobne ako aj pri patentovaní sa počítačové programy, objavy, vedecké teórie, matematické metódy, estetické výtvyry, plány, pravidlá a spôsoby obchodnej činnosti samy osebe za technické riešenie nepovažujú (§ 5 ZÚV). Inak v tomto prípade je umožnená ochrana softvéru (jeho prvkov) pri uplatnení analogického postupu, ako je postup pri patentovateľnosti. Teda môže byť zapísaný úžitkový vzor samotného algoritmu počítačového programu, technického riešenia implementovaného softvérom, technického efektu medzi softvérom a technickým zariadením a metódy zahŕňajúce technické prostriedky. Príkladom uplatnenia ochrany softvérového riešenia úžitkovým vzorom je zapísaný úžitkový vzor k prihláške spoločnosti ANDAM, s. r. o., na Univerzálny programovateľný systém na riadenie a/alebo kontrolu, spôsob nastavenia systému.¹⁹

15 Rozhodnutie EPÚ zo dňa 31.05.1994 [online], Vec T 0769/92 [cit. 03.10.2021].

Dostupné na internete: <<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t920769ep1.html>>.

16 Rozhodnutie EPÚ zo dňa 01.07.1998 [online], Vec T 1173/97 [cit. 03.10.2021].

Dostupné na internete: <<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t971173ep1.html>>.

17 Rozhodnutie EPÚ zo dňa 21.04.2004 [online], Vec T 0258/03 [cit. 03.10.2021].

Dostupné na internete: <<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t030258ep1.html>>.

18 Prístroj, spôsob a program na moduláciu/demoduláciu s následným limitovaním minimálnej dĺžky série. Prihlasovatelia: KONINKLIJKE PHILIPS ELECTRONICS N.V.; NL; SONY CORPORATION; JP. Pôvodcovia: Schouhamer Immink Kornelis Antonie; Eindhoven; NL; Kahlman Joseph, A., H., M.; Eindhoven; NL; Van Den Enden Gijbert J.; Eindhoven; NL; Nakagawa T.; Eindhoven; NL; Shimpuku Y.; Eindhoven; NL; Narahara T.; Eindhoven; NL; Nakamura K.; Eindhoven; NL.

Int. C1.: H03M 5/14, G11B 20/14. Zverejnená patentová prihláška, číslo dokumentu: 116-2000. [cit. 05.11.2021].

Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/Tlac/Download?fileName=COO.2161.100.7.3383931>>

Int. C1. (2013.01): H03M 5/00, G11B 20/00. Patentový spis, 288035. [cit. 05.11.2021].

Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/Tlac/Download?fileName=COO.2161.100.7.3395568>>

19 Univerzálny programovateľný systém na riadenie a/alebo kontrolu, spôsob nastavenia systému. Prihlasovateľ: ANDAM s.r.o.; SK, Pôvodcovia: Lengyel Ferenc, Ing.; SK; Tóth Kristián; SK,

Int. C1(2018.01): G05B 19/00, Zverejnená prihláška úžitkového vzoru, číslo dokumentu: 50146-2014. [cit. 05.11.2021].

Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/Tlac/Download?fileName=COO.2161.100.6.5486956>>

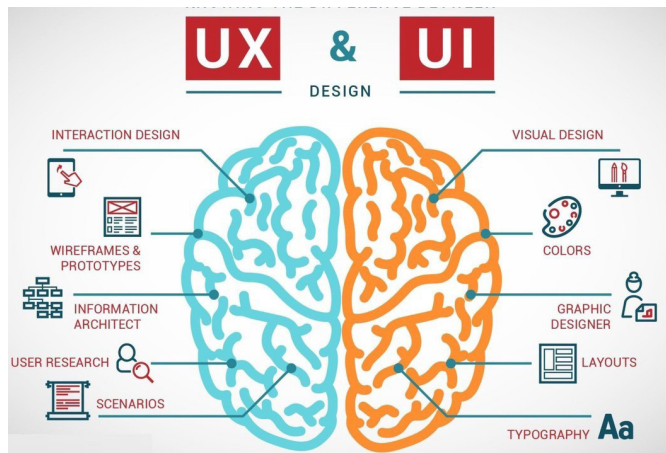
Int. C1(2018.01): G05B 19/00, Úžitkový vzor, číslo dokumentu: 8199. [cit. 05.11.2021].

Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/Tlac/Download?fileName=COO.2161.100.6.5667522>>

2.3 Ochrana rozhrania dizajnom

V zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch v znení neskorších predpisov (ďalej ZOD) sa za dizajn považuje vonkajšia úprava výrobku alebo jeho časti vyjadrená v znakoch, ktorými sú najmä línie, obrysy, farby, tvar, štruktúra alebo materiál samotného výrobku alebo jeho zdobená. Zápis dizajnu je podmienený novotou (§ 4 ZOD) a osobitným charakterom, čiže pre užívateľa vytvorením celkového dojmu odlišného od verejnosti sprístupnených známych vzhľadov výrobku s prihliadnutím na mieru tvorivosti pôvodcu (§ 5 ZOD). Zapísaným dizajnom nie je chránená technická, konštrukčná, funkčná, materiálová alebo iná podstata výrobku, ide iba o viditeľný tvar výrobku. Výlukami zo zápisu dizajnov sú: (i) rozpor s verejným poriadkom a dobrými mravmi (§ 8 ZOD) a zhodnosť so zapísaným dizajnom so skorším právom prednosti (§ 9 ZOD).

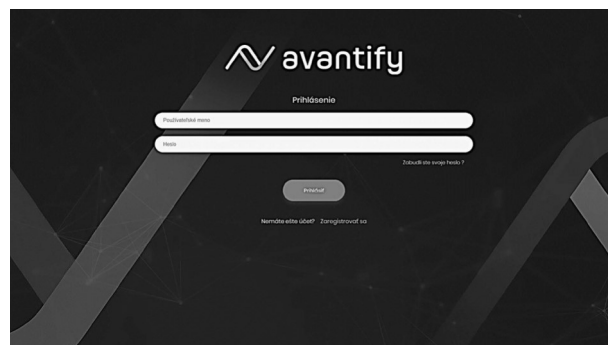
Vzhľadom na to, že vonkajšou úpravou aplikovaných počítačových programov je rozhranie s jeho komponentmi (grafika, ikony), ktoré majú umelecké a estetické vlastnosti, a samotný proces jeho tvorby je výsledkom tvorivej činnosti a je založený na zásadách výtvarného návrhu, môžeme dospieť k záveru, že je možné a účelné uplatniť ochranu rozhrania dizajnom. Pre koncového používateľa práve vzhľad počítačového programu, jeho grafické používateľské rozhranie (UI-design) a grafický návrh cesty používateľa, tzv. používateľský zážitok (UX-design), umožňujú okamžité rozpoznanie počítačového programu a jeho majiteľa (obrázok 1).

Obrázok 1 Rozdiel medzi UI-design a UX-design²⁰

Obchodné spoločnosti, ktoré pôsobia na trhu informačných technológií, veľa investujú do vývoja dizajnu softvérového rozhrania, preto takáto dodatočná ochrana umožní nositeľom práv účinnejšie chrániť ich práva. Príkladom

ochrany grafického používateľského rozhrania dizajnom je zapísaný dizajn webovej aplikácie „avantify“ (obrázok 2).

Obrázok 2 Dizajn webovej aplikácie²¹

2.4 Priemyselné práva na označenie softvéru ochrannou známkou

Priemyselnoprávna ochrana v európskom a slovenskom právnom poriadku umožňuje ochranu práva na označenie prostredníctvom zápisu ochranných známk. Na národnej úrovni práva a povinnosti súvisiace s právnou ochranou ochranných známk sú upravené zákonom č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov (ďalej ZOZ). V zmysle § 2 ZOZ ochrannú známku môže tvoriť akékoľvek slovné, obrazové, priestorové, pozičné, zvukové, pohybové, multimediálne, holografické alebo iné označenie vyjadrené v slovách, kresbách, písmenách, číslach, farbách, zvukoch, tvare tovarov alebo ich obalov, ak umožňuje rozlíšiť tovary alebo služby jednej osoby od tovarov a služieb inej osoby. V zmysle § 5 ZOZ nemôže byť zapísaná ochranná známka označenia, ktoré nemá rozlišovaciu spôsobilosť, obsahuje názov štátov, označenie typu výrobkov alebo služieb, všeobecne známe zemepisné označenie, klamlivé označenie, označenie zhodné s ochrannou známkou zapísanou pre inú osobu pre zhodné tovary alebo služby. Ochranná známka nemá za účel chrániť konkrétne označenie samo osebe, ale v nadväznosti na konkrétne tovary a služby zabezpečuje ich rozlišovaciu spôsobilosť.

Softvérové riešenia nie sú obmedzené iba kódom, algoritmom a rozhraním a obsahujú veľa ďalších prvkov, ktoré si taktiež zaslúžia pozornosť a ochranu. V kontexte uvedeného pojmu ochrannej známky zapísaným označením tovarov a služieb je možné chrániť jednotlivé prvky softvéru, ako napríklad názov počítačového programu alebo jeho jednotlivých modulov, zvuky používané v počítačovom programe, animované a statické banery, videonahrávky, hudbu atď. Zápis ochrannej známky jednotlivých prvkov softvéru (najmä jeho názov) môže byť účinným

²⁰ JUSKO, D. Aký je rozdiel medzi UI a UX dizajnom? [online], [cit. 03.10.2021].

Dostupné na internete: <<https://wame.sk/aky-je-rozdiel-medzi-ui-a-ux-dizajnom>>.

²¹ Dizajn webová aplikácia – grafické užívateľské rozhranie. Prihlasovateľ a pôvodca: Maxinčák, Rastislav, SK. Číslo prihlášky: 74-2019. Číslo zapísaného dizajnu: 28733. [cit. 05.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/Dizajn/Detail/74-2019>>.

mechanizmom, ako predchádzať úplnému alebo čiastočnému kopírovaniu existujúceho kvalitného produktu vo forme počítačového programu alebo informačného systému. Takýto zápis označenia umožňuje spoľahlivo chrániť softvér proti krádeži, získavať príjmy z používania softvéru tretími stranami a získavať ďalšie nároky na ochranu práva svojho duševného vlastníctva, najmä nárok na náhradu škody za neoprávnené používanie ochrannej známky. Príkladom zapísanej ochrannej známky použitej na označenie softvéru je zapísaná ochranná známka „skype“ (obrázok 3) a ochranná známka spoločnosti Microsoft Corporation (obrázok 4).

Obrázok 3 Ochranná známka „skype“²²

Obrázok 4 Ochranná známka Microsoft²³

3 Ochrana softvéru zmluvným právom

Platná legislatíva neobsahuje právne ustanovenia zamerané na úpravu zmluvných typov v oblasti informačných technológií. Napriek tomu, že takéto zmluvy sú pre obchodnú prax relatívne nové a nie sú upravené ako zmluvný typ, môžu sa uzatvárať na základe zásady zmluvnej voľnosti podľa § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej ObchZ), resp. § 51 a § 491 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej OZ), (nepomenovaná (inominátna) zmluva).

3.1 Špecifiká podstatných náležitostí zmlúv v oblasti informačných technológií

Základné náležitosti zmlúv sa detailne upravujú právnymi normami Obchodného zákonníka, resp. Občianskeho zákonníka. Zámerom autorky v tejto kapitole nie je zameriavať sa na všeobecne známe konštrukčné zmluvné prvky alebo citovať právne ustanovenia, ktoré sa uplatňujú pri uzatvorení jednotlivých zmluvných typov. V tomto kontexte autorka má cieľ upozorniť na niektoré špecifické zmluvné podmienky, na ktoré je vhodné pamätať pri spracovaní zmluvy v oblasti informačných technológií.

3.1.1 Problémové zmluvné ustanovenia

V prvom rade ide o použitie špecifickej terminológie, pretože pojmy ako *outsourcing*²⁴ alebo *outstaffing*²⁵, *agile*²⁶ či *waterfall*²⁷ nie sú bežne používané a nie sú vždy zrozumiteľné, preto je v prvom rade potrebné v takýchto zmluvách jasne a stručne definovať terminológiu. Absencia definícií pojmov zapožičaných z cudzieho jazyka alebo technickej terminológie môže vyvolať riziko nesprávnej interpretácie zmluvných ustanovení, teda aj rozsahu záväzkov zmluvnej strany s nasledujúcim rizikom vzniku príslušných sporov. V prípade, ak je použitie takejto terminológie v zmluve nevyhnutným, zmluva by mala obsahovať článok so zoznamom takýchto pojmov a ich významom.

Ďalším problémom (väčšinou v zmluvách o vytvorení diela na objednávku) je nedostatočne vypracovaná technická špecifikácia. Akékoľvek nepresnosti v technickej dokumentácii vytvárajú pre zákazníka prekážky na obdržanie požadovaného konečného produktu a vytvárajú priestor na vznik nedorozumení a sporov medzi zákazníkom a dodávateľom. Rizikom pre zákazníka je tiež dodanie diela, ktoré formálne spĺňa podmienky, ale v skutočnosti nezodpovedá predstavám zákazníka. Pre dodávateľa softvéru nepresná technická špecifikácia vytvára riziko, že zákazník sa môže odvolať na nesúlad vytvoreného diela s technickými požiadavkami, čo hrozí uplatnením zmluvných sankcií a/alebo uložením povinnosti dodávateľovi na vlastné náklady prepracovať celý projekt alebo jeho časť. Spôsobom

22 Obrazová ochranná známka. Slovný prvok: skype. Medzinárodné triedenie tovarov a služieb: 09, 38, 42. Prihlasovateľ: Microsoft Corporation; US. Číslo prihlášky: 5391-2013. Číslo ochrannej známky: 237777. [cit. 05.11.2021].

Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/OchrannaZnamka/Detail/5391-2013>>.

23 Obrazová ochranná známka. Údaje o uplatňovaných farbách: červená, oranžová, modrá, žltá, zelená. Medzinárodné triedenie tovarov a služieb: 16. Prihlasovateľ: Microsoft Corporation; US. Číslo prihlášky: 2516-2003. Číslo ochrannej známky: 206974. [cit. 05.11.2021].

Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/OchrannaZnamka/Detail/2516-2003>>.

24 *outsourcing* – poskytovanie služieb s použitím externých zdrojov. Zdroj: Outsourcing vs. Outstaffing: Aký je rozdiel a čo si vybrať? [online], [cit. 30.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://qubit-labs.com/outsourcing-vs-outstaffing/>>.

25 *outstaffing* – zapožičanie externého odborníka u subdodávateľa na realizáciu jednotlivých prác na projekte. Zdroj: Outsourcing vs. Outstaffing: Aký je rozdiel a čo si vybrať? [online], [cit. 30.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://qubit-labs.com/outsourcing-vs-outstaffing/>>.

26 *agile* – priebežné dodanie produktu (služby) zákazníkovi na základe jeho aktívnej spolupráce s realizačným tímom, vývojové procesy prebiehajú paralelne nad niekoľkými modulmi. Moderný prístup je otvorený zmenám, nie je známy celkový rozsah projektu. Zdroj: Softvérové inžinierstvo/Agilné vývojové modely. [online], [cit. 30.11.2021].

Dostupné na internete: <<https://www.geeksforgeeks.org/software-engineering-agile-development-models/>>.

27 *waterfall* – rozdelenie projektu na jednotlivé fázy, ktoré sa realizujú postupne a oddelene. Tradičná metodika obsahujúca analýzu, návrh, kódovanie, implementáciu a testovanie ako rôzne fázy projektu vývoja softvéru. Zdroj: Softvérové inžinierstvo/Klasický waterfall model. [online], [cit. 30.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.geeksforgeeks.org/software-engineering-classical-waterfall-model/>>.

minimalizácie rizík je práve podrobné spracovanie technických požiadaviek pri podpísaní príslušnej zmluvy.

Ďalšou problematickou otázkou je prípadný nedostatok riadnych dôkazov o prevzatí predmetu zmluvy zákazníkom. Chyba dodávateľa sa často prejavuje práve v spôsobe odovzdania predmetu zmluvy. Zaslanie zákazníkovi správy obsahujúcej informácie o mieste umiestnenia softvérového riešenia vo virtuálnej technickej infraštruktúre, a to bez povinnej spätnej väzby zákazníka, vytvára pre dodávateľa riziko, že zákazník môže trvať na neplnení zmluvy zo strany dodávateľa a následne uplatniť aj zmluvné sankcie. Jedným z možných spôsobov zníženia rizika je podpísanie preberacieho protokolu. Vhodnou alternatívou je spracovanie zmluvných ustanovení o elektronickej správe dokumentov s vymenovaním zodpovedných osôb a určením komunikačných prostriedkov, ktoré sa použijú na tento účel, pritom na zmluvnej úrovni by mali byť vyriešené podmienky riadneho doručenia príslušných oznámení.

Pri implementácii veľkých a komplikovaných projektov pre dodávateľa na zmluvnej úrovni je vhodné uviesť aj spôsoby riešenia rizík, keď zákazník prevezme vypracovanú schému alebo architektúru projektu, od zmluvy odstúpi a objedná si implementáciu od iných dodávateľov. Samozrejme, dodávateľ na elimináciu tohto rizika môže uplatniť ochranu obchodného tajomstva a autorskoprávnu ochranu. Zároveň týmto nie je dotknuté riziko finančnej straty súvisiace s prevádzkovými nákladmi vynaloženými dodávateľom (čas, ľudské zdroje, technické vybavenie atď.) a dopad na ďalšie projekty (napríklad prípadne pozastavené realizácie existujúcich projektov odmietnuté dodávateľom nových projektov z dôvodu nedostatku kapacity). Spôsobom minimalizácie rizika je rozdelenie projektu na projektové fázy s ich postupnou implementáciou a postupným odovzdaním výsledkov práce s príslušnou fakturáciou za dodanú časť predmetu zmluvy (tzv. platobné míľniky). Účinným mechanizmom je tiež dojednanie ustanovení v zmluve o presne určených dôvodoch na výpoveď alebo odstúpenie od zmluvy, odstupnom, náhrade ušlého zisku a zmluvných sankciách.

3.1.2 Spôsoby úpravy platobných podmienok

V obchodnej praxi sa používajú zmluvy s fixnou cenou/fixnou sadzbou (*Fixed Price/Fixed Stope*), *Time and Materials* – odmena je určená za čas potrebný na vývoj diela, *Time and Materials* s fixnými požiadavkami a limitom nákladov, tiež zmluvy s rozdelením prác a platieb na niekoľko fáz, zmluvy s fixným ziskom a pod. Na jednotlivé spôsoby úpravy platobných podmienok je vhodné sa pozrieť detailnejšie. Ide najmä o prípady uzatvorenia zmlúv na implementáciu dlhodobých projektov o vývoji softvéru na mieru (tzv. softvérové projekty).

Time and Materials sa uplatňuje v prípadoch, keď nie je možné vopred určiť rozsah prác na projekte. V takomto prípade sú všetky práce vykonávané na základe zadania krátkodobých úloh zákazníkom. Výhodami pre zákazníka sú: platba sa vykonáva iba za skutočne vykonanú prácu,

pre zákazníka je umožnený jednoduchý postup na zmenu požiadaviek na konečný produkt. Riziká pre zákazníka v tomto prípade spočívajú v tom, že na konci realizácie projektu celková zmluvná cena môže presiahnuť pôvodné očakávania zákazníka. Na účel eliminácie rizík je vhodné na zmluvnej úrovni dohodnúť cenu prác jednotlivých odborníkov (analytici, vývojári, tester) a pri príprave jednotlivých projektových úloh technické zadanie by malo zahŕňať ustanovenia s predbežnou kalkuláciou ceny jeho implementácie. Výhodou pre dodávateľa je úhrada celého času plnenia úloh, rizikom je možnosť vzniku prípadného sporu o rozsahu jednotlivých pracovných úloh, času jej realizácie a ceny práce. Toto riziko je možné znížiť, resp. vylúčiť prostredníctvom detailného spracovania technického zadania s príslušnou kalkuláciou pre každú jednotlivú úlohu.

Zmluva s fixnou cenou/fixnou sadzbou (*Fixed Bid/Fee*) sa používa pre prípady realizácie štandardných projektov, kde cenu prác je možné definovať vopred a všetky požiadavky na projekt je možné zdefinovať ešte pred začatím realizácie prác s ich opisom v technickej špecifikácii. Výhodou pre zákazníka je vopred definovaný rozpočet a definované požiadavky na výsledok. Riziká pre zákazníka sú ťažko vykonateľné zmeny v požiadavkách na konečný produkt, preto takéto zmluvy nie je vhodné používať na implementáciu neštandardných zložitých projektov. Spôsobom zníženia rizík pre zákazníka je zabezpečiť preberanie prác po jednotlivých fázach realizácie (v súlade s harmonogramom prác) s príslušnými platbami za každú realizovanú fázu (tzv. platobné míľniky). Pre dodávateľa spočívajú riziká v tom, že ak dôjde k prekročeniu výšky plánovaných nákladov na implementáciu projektu, zákazník môže odmietnuť náhradu, ktorej výška presahuje dohodnutú zmluvnú cenu. Účinným spôsobom zníženia rizík pre dodávateľa sa stane vyjednanie čo najvyššej čiastky zálohy, odovzdanie prác po etapách a dojednanie odstupného pre prípad odstúpenia od zmluvy zo strany zákazníka.

Ďalšími zaužívanými spôsobmi úpravy platobných podmienok sú tarify predplatného (pri štandardnom zaťažení s fixnou výškou nákladov alebo mesačnými, resp. štvrtročnými, ročnými platbami) a tzv. stropy (t. j. zmluva zaniká dosiahnutím určitej výšky nákladov alebo počtu hodín, čím sa v plnej výške vyčerpá zmluvný rozpočet).

3.1.3 Doložka o autorských právach

Vzhľadom na špecifický predmet zmluvy (programy, vynálezy atď.) by mala zmluva obsahovať ustanovenia o určení predmetu autorskoprávnej ochrany, rozsahu poskytovanej licencie (výhradná, nevýhradná), o spôsobe použitia diela (vecný rozsah), doby, na ktorú sa právo poskytuje, a území, kde je možné právo uplatniť, atď. Pri vývoji nového softvéru je dôležité vymedziť režim vlastníctva (dielo na objednávku, spoločné dielo). Vecný rozsah by mal jasne definovať rozsah práv, ktoré nadobúda objednávateľ, napríklad: používanie softvéru, vytváranie kópií softvéru, verejné rozširovanie, úpravy a spracovanie diela, oprávnenie na distribúciu (t. j. predaj, prenájom), právo na udelenie

licencií tretím osobám a pod. Vhodným je tiež na zmluvnej úrovni vyriešiť, či v priebehu plnenia zmluvy je nevyhnutným poskytnutie zdrojového kódu počítačového programu.

Ak pri príprave zmluvy budú zmluvné strany používať iba všeobecné formulácie, bude zmluva uzatvorená nerentabilne. Najnegatívnejším dôsledkom zle pripraveného návrhu doložky o autorských právach je strata práva používať alebo vlastniť softvér (riziko je tak na strane dodávateľa ako aj na strane objednávateľa). Uvedený problém vyriešia odborne vypracované zmluvné ustanovenia pre individuálne potreby zmluvných strán, ktoré zabezpečia silnú pozíciu v prípade vzniku sporu a budú chrániť zmluvné strany proti možným finančným stratám.

Ak bol softvér vytvorený v rámci realizácie zmluvy o dielo podľa Autorského zákona, ide o vytvorenie predmetu duševného vlastníctva (v zmysle § 91 ods. 4 AZ). Ak bol predmet duševného vlastníctva vyvinutý počas poskytovania služieb (ktorých predmetom nie je vytvorenie diela), môžu byť zmluvnými stranami uzatvorené separátne zmluvy (napr. licenčná zmluva). Ak zmluva o poskytovaní služieb obsahuje ustanovenie, že náklady na vývoj predmetov duševného vlastníctva v rámci poskytovania služieb sú zahrnuté do zmluvnej ceny, dodávateľ služieb nemá nárok na dodatočnú odmenu za prípadný vývoj softvérového riešenia, aj ak takýto vývoj nebol pôvodne plánovaný a došlo k nemu v rámci plnenia zmluvných povinností.

3.1.4 Podmienky ochrany obchodného tajomstva a dôverných informácií

Pri uzatvorení zmluvy, ktorej predmetom sú softvérové produkty a s nimi súvisiace služby, je nevyhnutnou dohodou zmluvných strán o nezverejňovaní dôverných informácií a obchodného tajomstva. Takáto dohoda je buď zakomponovaná ako zmluvná doložka v príslušnej zmluve, alebo je predmetom samostatnej dohody zmluvných strán (tzv. *Non-Disclosure Agreement*, ďalej NDA). V zmluvách sa obvykle za obchodné tajomstvo definujú všetky informácie o činnosti zmluvných strán. Zmluvné strany pritom neupresňujú postup na výmenu takýchto informácií, požiadavky na prácu s takýmito informáciami a v rámci zodpovednosti uvádzajú náhradu škody. Takýto prístup pri uzatvorení zmluvy vyvoláva riziko, že ochranu dôverných informácií zmluvné strany skutočne nedokážu uplatniť v rámci riešenia prípadného súdneho sporu, a to z dôvodu absencie preukázateľných dôkazov úniku takýchto informácií. Účinným spôsobom eliminácie rizika je na zmluvnej úrovni identifikovať za obchodné tajomstvo určité informácie, ktorých dôvernosť je pre strany skutočne dôležitá, a uviesť spôsoby výmeny takýchto informácií a kontakty na osoby vymenované na príslušnú komunikáciu. Napríklad zmluvné strany môžu na takýto účel používať komunikačné nástroje, ktoré umožnia poslať šifrované správy, šifrovať súbory, predmet správy označovať ako „dôverné informácie“ atď. Ak sa utajované informácie poskytujú v listinnej podobe, používať spôsoby balenia a označenia, ktoré zabránia prístupu k obsahu obálky bez jej viditeľného poškodenia.

Obchodné tajomstvo je chúlостivou záležitosťou a odborne pripravená zmluva najmä jasne stanoví, aké informácie sa považujú za dôverné (napríklad počítačové programy, zdrojový kód alebo objektový modul, skripty, algoritmy atď.), od ktorých aktivít (napríklad spôsobu zverejnenia: ústne, písomne, prostredníctvom poštového styku, prostredníctvom aktivít v klaude atď.) by sa malo zdržať, aké opatrenia na ochranu informácií (napríklad dodržiavať interné opatrenia na ochranu dôverných informácií, nepoužívať nezabezpečené sieťové pripojenia) by sa mali vykonať, aká je miera zodpovednosti zmluvných strán (napríklad zodpovednosť za úmyselné porušenie a zodpovednosť za únik informácií spôsobený z neobstaranosti, podmienky uloženia zmluvnej pokuty a/alebo náhrady škody, resp. aj ušlého zisku atď.).

3.1.5 Protikonkurenčná doložka

Protikonkurenčná doložka alebo dohoda o nesúťažaní (tzv. *Non-Solicitation Agreements*, ďalej NCA) sa obvykle uplatňuje na zákaz konkurencie medzi dodávateľom a objednávateľom produktov/služieb v tej istej oblasti. Hlavným cieľom uplatnenia protikonkurenčných zmluvných ustanovení je získať čas, počas ktorého sa stratí/sa zníži hodnota alebo relevantnosť informácií získaných počas spolupráce, a taktiež získať alebo zachovať výhradné práva na konkrétny produkt alebo službu. Protikonkurenčná doložka by mala teda obsahovať ustanovenia o území, na ktorom sa uplatňuje, obdobie, počas ktorého by sa zmluvné strany mali zdržať súťažená, právo iniciovať ukončenie dohody o nekonkurovaní a podmienky jeho uplatnenia atď.

3.1.6 Zmluvné podmienky o zodpovednosti zmluvných strán

Pre úspešné uplatnenie zmluvných nárokov je vhodné jasne definovať rozdelenie zodpovednosti zmluvných strán. Napríklad, ktorá zmluvná strana by mala poskytovať návrh na realizáciu a spôsoby jeho implementácie; či sa ukladá dodávateľovi povinnosť na dodanie prototypu softvérového riešenia (ak ide o vývoj nového produktu); ako prebieha postup odovzdania predmetu zmluvy a kto je zodpovedný za jeho koordináciu; v ktorej fáze implementácie a za akých podmienok môže objednávateľ navrhnuť zmeny (tzv. zmenové konanie).

Ďalej pri úprave zodpovednosti zmluvných strán za porušenie zmluvných povinností nie je dostatočné určiť výšku zmluvnej pokuty za jednotlivé porušenie. Výška zmluvnej pokuty by mala byť primeraná závažnosti porušenia, pri tomto by bolo vhodné zodpovednosť limitovať, čím sa umožní vylúčenie rizika, keď výška zmluvnej pokuty presiahne celkovú cenu softvérového riešenia.

Dôležitým je tiež pamätať na potrebu určenia spôsobu riešenia sporov: prostredníctvom rokovaní, mediáciou, podaním návrhu na rozhodcovský alebo vnútroštátny súd. Ak má zmluva cudzí prvok, dôležitou je dohoda zmluvných strán o územnej príslušnosti sporu aj o rozhodnom práve, ktoré sa bude uplatňovať na zmluvné vzťahy na základe príslušnej zmluvy.

3.2 Úschova zdrojových kódov na základe zmluvného vzťahu

Zdrojový kód je označením zápisu počítačového programu v čitateľnej a opraviteľnej forme. V prípade potreby úprav alebo ďalšieho rozvoja softvéru príslušné zmeny je možné vykonávať výlučne v zdrojovom kóde. Tak isto technickú podporu softvéru, prípadne možnosť prevzatia správy a údržby softvéru iným dodávateľom je možné zabezpečiť iba s prístupom ku kompletnému zdrojovému kódu.

Zdrojový kód nie je bežnou súčasťou dodávky softvéru, pretože jeho obsah môže obsahovať technologické know-how dodávateľa, pritom jeho hodnota presahuje cenu zmluvy o dodaní softvérového riešenia. V prípade, že dodávateľ plánuje využiť ním dodaný softvér aj pre ďalších zákazníkov, poskytovanie zdrojového kódu by znamenalo riziko nedobromyseľnej konkurencie a bezpečnostné riziko pre všetkých používateľov softvéru.

Softvér escrow je službou bezpečného uschovania zdrojového kódu a jeho vydania po splnení podmienok definovaných v zmluve medzi nositeľom práv na softvér, objednávateľom a escrow agentom.

Podstata zmluvy *softvér escrow* spočíva v poskytovaní služby úschovy zdrojových kódov u *escrow agenta* (obvykle je to notár) a pri naplnení dohodnutých podmienok (zánik dodávateľa, porušenie SLA a pod.) oprávňuje *escrow*

agenta k vydaniu zdrojových kódov používateľovi s cieľom pokračovať v technickej podpore a vývoji softvéru s iným zmluvným partnerom.

Uzavretím zmluvy o úschove zdrojových kódov objednávateľ eliminuje riziká súvisiace s prípadným ukončením spolupráce s dodávateľom softvéru, pričom dodávateľ má garantovať, že prístup k zdrojovému kódu je kontrolovaný.

Použitie tohto spôsobu úpravy vzťahov zmluvných strán proti prístupu k „jadru softvéru“ je vhodné ako kompromisné riešenie v prípadoch, keď objednávateľ trvá na obdržaní zdrojového kódu a nositeľ majetkových práv nemá záujem tento zdrojový kód objednávateľovi poskytnúť.

3.3 Licenčné zmluvy k softvéru

Oprávnené nakladanie so softvérovými riešeniami je umožnené iba v rozsahu udelenému nadobúdateľovi softvéru nositeľom majetkových práv na softvér. Práve na účel úpravy takýchto podmienok sú určené licenčné zmluvy. V slovenskej legislatíve licenčná zmluva ako zmluvný typ je upravená v Autorskom zákone (§ 65 – 76 AZ) a Obchodnom zákonníku (§ 508 – 515 ObchZ). Z. Adamová detailne opisuje rozdiel medzi zákonnými náležitostami licenčných zmlúv podľa týchto dvoch právnych predpisov.²⁸ V tabuľke 1 autorka uvádza súhrnný prehľad zákonných náležitostí licenčných zmlúv v zmysle AZ a ObchZ.

Tab. 1 Zákonné náležitosti licenčnej zmluvy

	Licenčná zmluva v zmysle Autorského zákona	Licenčná zmluva v zmysle Obchodného zákonníka
Predmet zmluvy	dielo, teda softvér ako literárne dielo (§ 65 ods. 1 AZ)	predmet priemyselného vlastníctva, teda jednotlivé prvky softvéru, ktoré sú chránené ochrannou známkou, dizajnom, patentom alebo úžitkovým vzorom (napríklad dizajn používateľského rozhrania) (§ 508 ods. 1 ObchZ)
Písomná forma	vyžaduje sa iba pre výhradnú licenciu (§ 65 ods. 3, 4 AZ)	vyžaduje sa (§ 508 ods. 2 ObchZ)
Zápis do príslušného registra	nevyžaduje sa	vyžaduje sa, ak tak ustanovuje osobitný predpis (§ 509 ods. 1 ObchZ)
Rozsah licencie	neobmedzený rozsah alebo územne, a/alebo vecne obmedzený (§ 67 ods. 1 AZ)	dojednaný vecný a územný rozsah (§ 508 ods. 1 ObchZ)
Trvanie licencie	čas určený autorom, inak na čas nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy (§ 68 ods. 1 AZ), ak nie je určená doba trvania licencie – najviac jeden rok od udelenia licencie (§ 68 ods. 2 AZ)	možnosť dojednania na dobu neurčitú, obmedzenie dobou trvania priemyselnej ochrany (právo nemôže byť udelené na dobu dlhšiu ako doba trvania práva)
Odplatosť	nie je povinná, licencia môže byť udelená bezodplatne (§ 69 AZ)	je povinná (§ 508 ods. 1 ObchZ)
Prenos práv na iného nositeľa práv	je možný pri udelení výhradnej licencie (§ 70 ods. 2 AZ)	nie je možný (§ 511 ods. 1 ObchZ)
Verejná licencia	je umožnená právnym úkonom smerujúcim voči neurčitým osobám (§ 76 ods. 1 AZ)	nie je umožnená, nadobúdateľ je určený (§ 508 ods. 1 ObchZ)

28 ADAMOVÁ, Z. 2020. Právo duševného vlastníctva, s. 103 – 114.

Tab. 2 Znaký know-how

	Znaký	Charakteristika
1.	tajomstvo	<ul style="list-style-type: none"> nie je predmetom zverejnenia, je skrytý pred inými osobami tajná technológia je predmetom ochrany proti neoprávnenému prístupu informácie s obmedzeným prístupom, dôverný charakter
2.	nedostupnosť	<ul style="list-style-type: none"> obmedzený, kontrolovaný prístup k informáciám zákaz zverejnenia
3.	majetková hodnota	<ul style="list-style-type: none"> určitá hmotná alebo nehmotná hodnota dôležitosť, významnosť, cennosť pre nositeľa práv nevyhnutný predpoklad fungovania technológie atď.
4.	podmienky ochrany	<ul style="list-style-type: none"> postup na získavanie, používanie a šírenie informácií jednotný postup na zabezpečenie ochrany utajenia systém opatrení, pravidiel, implementácie na dosiahnutie určeného cieľa určené podmienky na organizáciu práce, vývoja, používania, obchodovania

R. Bačárová upozorňuje, že licenčná zmluva nemusí nevyhnutne obsahovať všetky podmienky zmluvného záväzku, ktoré vzhľadom na predmet zmluvy najmä proti počítačovým programom sú vždy rovnaké a z tohto dôvodu, ak je to možné, prichádza do úvahy obmedziť obsah licenčnej zmluvy odkazom na licenčné podmienky.²⁹

4 Ďalšie spôsoby právnej ochrany softvéru

Ochrana softvéru je v poslednej dobe v odborných publikáciách považovaná za oblasť úpravy tzv. softvérového práva. Právna veda formálne nepozná softvérové právo ako samostatné odvetvie práva. Ide skôr o multidisciplinárne alebo komplexné právo tvorené súborom právnych noriem rôznej odvetvovej príslušnosti, ktoré upravujú právne vzťahy súvisiace s oblasťou informačných technológií. Ide najmä o právne normy občianskeho, obchodného, správneho a trestného práva. Každé z týchto odvetví upravuje určitú oblasť príslušných právnych vzťahov, ktorých predmetom sú aj vzťahy súvisiace s informačnými technológiami. Napríklad trestné právo zakladá trestnú zodpovednosť za porušenie autorských práv a práv s nimi súvisiacich. Podrobná analýza všetkých zákonom umožnených spôsobov ochrany softvérových riešení si vyžaduje oveľa rozsiahlejší výskum. V tejto kapitole sa autorka sústreďuje na prehľad možností uplatnenia vybraných obchodnoprávných inštitútov vo vzťahu k softvérovým riešeniam.

4.1 Práva obdobné priemyselným právam

4.1.1 Know-how a softvér

Know-how sú informácie o výsledkoch intelektuálnej tvorivej činnosti a metódach výkonu odborných činností, ktoré umožňujú ich vlastníčkovi získať výhody na trhu

vzhľadom na nedostupnosť týchto informácií tretím stranám. Know-how sú užitočné informácie, ktoré nie sú patentované, nie sú dobre známe a ľahko dostupné, a sú to skúsenosti alebo informácie získané na základe špeciálneho výskumu alebo testovania.

V slovenskom právnom poriadku know-how nie je upravené. Napriek tomuto inštitút know-how je veľmi zaužívaný v bežnej obchodnej praxi na úrovni obyčajového práva (consuetudo). Pojem know-how („vedieť ako“) pochádza z anglického jazyka a definuje tajomstvo výroby. Občas know-how považujú za analógiu obchodného tajomstva, inak obchodné tajomstvo je oveľa rozsiahlejším pojmom. Know-how môže byť chránené ako obchodné tajomstvo. Inak nie všetky informácie, ktoré sú obchodným tajomstvom, môžu byť klasifikované ako know-how. Teda know-how sa líši od obchodného tajomstva v tom, že vždy obsahuje informácie z oblasti strojárstva a techniky, ktoré sú v podstate technickým riešením.

V obchodnom tajomstve neexistuje žiadny tvorca, na rozdiel od know-how. Obchodné tajomstvo nie je výsledkom tvorivej alebo duševnej činnosti, je to iba spôsob ochrany informácií vrátane výsledkov tvorivej duševnej činnosti. Právo ku know-how môže byť predmetom prevodu, ale obchodné tajomstvo nie je možné previesť, pretože je neoddeliteľné od subjektu podnikania. Na vznik práva ku know-how nestačí samotná skutočnosť jeho vytvorenia, je potrebné zabezpečiť primerané opatrenia na zachovanie dôvernosti. Pokiaľ ide o know-how fyzických osôb, ochrana práv ku know-how závisí od miery opatrnosti pri poskytovaní informácií tretím stranám. Ak je know-how súčasťou obchodného tajomstva podniku, prístup tretích strán ku know-how by mal byť obmedzený a osoby, ktoré budú s týmito dôvernými informáciami zaobchádzať, by mali byť písomne informované o ich dôvernosti, rizikách ich zverejnenia a o miere zodpovednosti.

²⁹ BAČAROVÁ, R. 2003. Zmluvné záväzky v autorskom práve, s. 134 – 137.

Na rozdiel od majetkových práv k vynálezom alebo úžitkovým vzorom, ktoré sú platné odo dňa nasledujúceho po ich zápise do príslušného registra, práva ku know-how nepodliehajú žiadnemu zápisu, pretože informácie o know-how sú dôverné. Ochrana know-how je zverená jeho autorovi alebo inému nositeľovi práva naň. Doba majetkových práv ku know-how nie je obmedzená a jej trvanie závisí od dodržania podmienok dôvernosti.

Podobne ako v autorskom práve musí byť právo ku know-how nejakým spôsobom vyjadrené, identifikované tak, aby bolo umožnené overenie jeho významnosti a dôvernosti. Je dôležité zaznamenať právo ku know-how bez odhalenia jeho podstaty najmä v prípadoch, keď ide o udelenie povolenia na používanie know-how alebo prevod takéhoto práva na základe zmluvy.

Nositeľmi informácií obsahujúcich know-how sú teda dokumenty a iné materiály (návody, technická dokumentácia, hmotné nosiče, ako napr. CD atď.) a jednotlivci, ktorí tieto informácie ovládajú: autori; osoby, ktoré majú prístup k informáciám; osoby, priamo zapojené do tvorby know-how; osoby, zúčastnené na prijatí opatrení na zabezpečenie tajomstva výroby; zamestnanci, zapojení do výrobného procesu v určitých fázach atď. Know-how tvorí nehmotný majetok pre nositeľa práv, podobne ako predmet duševného vlastníctva. Uplatnenie práva ku know-how spočíva najmä v jeho použití, udelení súhlasu iným osobám na použitie know-how, uplatnení ochrany proti neoprávnenému zverejneniu alebo používaniu know-how.

Použitím know-how je implementácia výsledku do praxe. Know-how umožňuje získať pozitívny ekonomický efekt z jeho implementácie: môže ušetriť zdroje, financie, čas, zlepšiť výrobu atď., čím zvýši zisk subjektu práva ku know-how. Na udelenie práv ku know-how je vhodné použiť licenčnú zmluvu (udelenie povolenia na dočasné použitie) a zmluvu o prevode výhradných majetkových práv (neodvolateľný prevod majetkových práv). Pri uzatváraní licenčnej zmluvy ku know-how je dôležité na zmluvnej úrovni upraviť dôvernosť informácií a záväzok nezverejnenia informácií voči tretím stranám.

Vzhľadom na to, že inštitút know-how je zameraný na ochranu technických riešení, uplatnenie práv ku know-how je vhodným a účinným spôsobom ochrany softvérových riešení, najmä myšlienok založených v algoritme počítačového programu a použitých matematických metód, čiže prvkov softvéru, na ktoré sa neuplatňuje autorskoprávna ochrana. Výhodou uplatnenia know-how je najmä absencia potreby jeho formálneho zápisu (čiže aj absencia nákladov) a neobmedzená doba ochrany. Nevýhodou je subjektívny prvok. Inými slovami, chrániť know-how je možné, pokiaľ tieto informácie budú utajené subjektmi, ktoré nimi ovládajú. V prípade porušenia dôvernosti takýchto informácií nositeľovi práva ku know-how môže byť spôsobená škoda vo výške, ktorá sa nemôže v plnom rozsahu vymerať a nahradiť.

4.1.2 Logo a softvér

Logom (značkou) je akákoľvek kombinácia symbolov (slová, písmená, číslice, obrazové prvky, farebné kombinácie), ktoré sú vhodné na rozlíšenie produktov, služieb, spoločností atď.

Pokiaľ ide o logo, ide o originálny, často jedinečný dizajn značky. Logo nemôže existovať samo osebe, musí harmonicky zapadať do reklamného konceptu a je súčasťou marketingovej stratégie podniku. Základnými kritériami pri navrhovaní loga sú unikátnosť, originalita a funkčnosť. Práve tieto vlastnosti loga umožňujú konkurenciu na trhu, rozlišovaciu spôsobilosť ponuky rovnakých tovarov a služieb a sú kľúčom k zvýšeniu miery ich zapamätateľnosti spotrebiteľmi. Unikátnosť a rozlišovacia spôsobilosť značky prispievajú k jej ochrane proti falšovaniu.

Slovenská legislatíva neobsahuje definíciu pojmu „logo“, zároveň v zákone č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach sa používa pojem „nezapísané označenie“. Teda hlavný rozdiel medzi logom a ochrannou známkou je v tom, že logo si nevyžaduje formálny zápis do registra na účely jeho použitia, inak môže byť zapísané do registra, ak nebudú dôvody na zamietnutie zápisu. Ďalším rozdielom je to, že logo môže obsahovať prvky, ktoré nie sú prípustné pre ochrannú známku (napríklad erb).

Napriek tomu, že slovenské právo výslovne neobsahuje právnu úpravu loga, podľa ustálenej rozhodovacej praxe existujú právne prostriedky na jeho ochranu. Najmä v zmysle § 7 ods. 1 písm. f) zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach sa nezapíše do registra označenie na základe námietok používateľa nezapísaného označenia alebo iného označenia používaného v obchodnom styku, ak právo k tomuto označeniu vzniklo pred dňom podania prihlášky a toto označenie nemá len miestny dosah, ak z dôvodu zhodnosti alebo podobnosti s označením tovarov a služieb existuje pravdepodobnosť zámieny. Táto skutočnosť sa potvrdzuje aj rozhodovacou praxou Úradu priemyselného vlastníctva SR (ďalej ÚPV SR).³⁰ V tejto súvislosti je vhodné spomenúť aj § 46 ObchZ, ktorým sa právom nekalej súťaže chráni akékoľvek označenie (teda aj logo) od klamlivého označenia tovarov a služieb.

Pri softvérových riešeniach je logo vhodným pre ich označenie (podobné ako ochranné známky), ak hodnota softvéru nie je vysoká alebo pokiaľ softvér nie je známy na trhu a nie sú opodstatnené náklady na zápis a udržanie ochrannej známky.

4.2 Práva súvisiace s právom duševného vlastníctva

4.2.1 Obchodné tajomstvo a softvér

Inštitút obchodného tajomstva je upravený § 17 až 20 ObchZ, kde obchodné tajomstvo je chápané ako predmet práv patriacich podniku. Obchodné tajomstvo je tvorené

30 Rozhodnutie ÚPV SR z 25.1.2008 [online], POZ 5088-2004 II/13-2008 [cit. 05.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.dusevnevlastnictvo.gov.sk/documents/10181/48202/5088-2004.rtf1420633177191/87aedf4b-dccf-407e-8acb-5e71ec7ab1f3>>.

všetkými skutočnosťami obchodnej, výrobnjej alebo technickej povahy s reálnou alebo potenciálnou materiálnou alebo nemateriálnou hodnotou. Obchodné tajomstvo je špeciálnou formou utajenia informácií. Na tento účel môže majiteľ obchodného tajomstva zaviesť príslušné opatrenia, a to: obmedzenie prístupu k informáciám určením postupu nakladania s týmito informáciami, monitoring dodržania tohto postupu; vymedzenie rozsahu informácií zahrnutých do obchodného tajomstva; evidencia osôb, ktoré získali prístup k obchodnému tajomstvu; úprava vzťahov o dôvernosti informácií so zamestnancami (pracovnou zmluvou) a s tretími stranami (občianskoprávnou alebo obchodnoprávnou zmluvou); schválenie interných predpisov na ochranu obchodného tajomstva a nakladanie s ním, určenie prístupových práv a miery zodpovednosti; označenie dokumentov a iných materiálov označením „obchodné tajomstvo“ alebo „dôverné informácie“.

Opatrenia na ochranu obchodného tajomstva sú primerané iba za predpokladu, že je prístup k informáciám tvoriacim obchodné tajomstvo obmedzený a podmienený súhlasom majiteľa. Porušovanie obchodného tajomstva je v zmysle § 51 ObchZ považované za nekalú súťaž, preto je dôležité na jeho ochranu správne vypracovať dokumentáciu so zamestnancami a zmluvnými partnermi. So zamestnancami by sa mala podpísať dohoda o mlčanlivosti (resp. príslušná doložka v pracovnej zmluve alebo čestné vyhlásenie o mlčanlivosti). Pracovné zmluvy môžu obsahovať aj príslušné povinnosti (o utajení obchodného tajomstva). Každý zamestnanec musí byť oboznámený s obsahom interných predpisov o nakladaní s obchodným tajomstvom podniku.

So zmluvnými partnermi, zákazníkmi a inými protistranami sa obvykle podpisuje dohoda o mlčanlivosti (tzv. *Non-Disclosure Agreement*, ďalej NDA). Takáto dohoda by sa mala uzatvárať ešte vo fáze rokovania. Hlavným účelom NDA je teda ochrana dôverných informácií strán obchodného rokovania, ktoré si navzájom zdieľajú informácie v priebehu rokovania. Ďalej, ak dochádza k podpísaniu akejkoľvek zmluvy (napríklad zmluva o dodávke softvéru, zmluva o poskytovaní služieb technickej podpory), ak je predpoklad, že pri plnení zmluvy dôjde k styku s obchodným tajomstvom, takáto zmluva by mala obsahovať ustanovenia o povinnosti zachovania dôvernosti obchodného tajomstva a miere zodpovednosti zmluvných strán v prípade porušenia tejto povinnosti.

V obchodnej praxi softvérových spoločností ochrana obchodného tajomstva sa uplatňuje stále a bežne na jednej úrovni s uplatnením autorskoprávnej ochrany. Najmä pred začiatkom akýchkoľvek rokovaní o spolupráci alebo spoločnej činnosti na implementácii softvérových projektov, rovnako ako aj pred uzatvorením akýchkoľvek obchodnoprávných zmlúv prednostne sa uzatvára dohoda o mlčanlivosti a až následne sa rokuje o ďalších podmienkach spolupráce. Ustanovenia o mlčanlivosti sú súčasťou takmer každej zmluvy a dohody, buď o poskytnutí softvérových tovarov a služieb, alebo akýchkoľvek ďalších dohôd (napríklad marketingové služby).

4.2.2 Softvér a právo nekalej súťaže

Jednou zo základných zásad obchodného práva je zásada poctivého obchodného styku. Na dodržanie tejto zásady má veľký vplyv úprava nekalých obchodných praktík na európskej úrovni. Zákaz obmedzovania alebo skresľovania hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu sa uplatňuje na všetky členské štáty EÚ na základe čl. 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Konsolidované znenie) (ďalej len ZES). Podľa čl. 102 ZES je tiež zakázané akékoľvek zneužívanie dominantného postavenia na vnútornom trhu najmä uplatňovaním nerovnakých podmienok voči obchodným partnerom pri rovnakých plneniach, čiže ich znevýhodnenie v hospodárskej súťaži.

Povinnosť dbať na právne záväzné pravidlá hospodárskej súťaže sa v zmysle § 41 ObchZ ukladá na každú fyzickú a právnickú osobu. Každý dobromyseľný účastník trhu si získava obchodnú povest' v dôsledku komplexnej marketingovej kampane, reklamy na produkty, hodnotenia vlastných služieb, zvýšenia štandardov služieb alebo kvality produktov. Neoprávnené nakladanie s takýmto majetkom tretími stranami vytvára spotrebiteľovi tovarov alebo služieb falošný dojem o ich pôvode. Proti takémuto nedobromyseľnému správaniu účastníkov hospodárskej súťaže Obchodným zákonníkom je riešená ochrana výrobkov (vrátane softvéru) v kontexte nekalosúťažného konania. V zmysle § 44 ObchZ nekalá súťaž je zakázaná a tento zákaz sa uplatňuje na akékoľvek konanie, ktoré súčasne spĺňa tri kumulatívne podmienky: je konanie v hospodárskej súťaži, je v rozpore s dobrými mravmi súťaže a môže spôsobiť ujmu spotrebiteľom alebo iným účastníkom súťaže.

Obchodný zákonník vymedzuje skutkové podstaty nekalej súťaže, ku ktorým zahŕňa: klamlivú reklamu (§ 45 ObchZ), klamlivé označovanie tovarov a služieb (§ 46 ObchZ), vyvolanie nebezpečenstva zámieny (§ 47 ObchZ), parazitovanie na povesti (§ 48 ObchZ), podplácanie (§ 49 ObchZ), zľahčovanie (§ 50 ObchZ), porušenie obchodného tajomstva (§ 51 ObchZ), ohrozovanie zdravia a životného prostredia (§ 52 ObchZ). V kontexte jednotlivých skutkových podstát nekalosúťažného konania je softvér chápaný ako výrobok. Stručne zohľadníme práve tie formy nekalej súťaže, ktoré sú relevantné vo vzťahu k softvérovým riešeniam. Autorka si uvedomuje, že táto problematika si vyžaduje oveľa väčšiu pozornosť v porovnaní so skutočnou úrovňou zapracovania v tejto kapitole, inak zdôrazňuje, že cieľom tejto práce bolo zohľadniť rôzne spôsoby ochrany softvérových riešení vrátane možnosti aplikovania nekalosúťažnej ochrany softvéru.

4.2.2.1 Klamlivá reklama

Obchodný zákonník definuje klamlivú reklamu ako reklamu tovarov, služieb, obchodného mena, ochrannej známky, označenia pôvodu výrobkov a iných práv a záväzkov, ktorou sa poškodzujú iní súťažiteľia alebo spotrebiteľia alebo ktorou sa spotrebiteľia uvádzajú do omylu a tento

omyl môže ovplyvniť ekonomické správanie týchto osôb (§ 45 ObchZ).

Oblasť ochrany od klamlivej reklamy je dôležitá do takej miery, že bola separátne upravená na európskej úrovni, dôkazom čoho je prijatie smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2006/114/ES z 12. 12. 2006 o klamlivej a porovnávacej reklame (kodifikované znenie). V zmysle tejto smernice za klamlivú reklamu sa považuje reklama klamlivej povahy smerovaná na ovplyvňovanie hospodárskeho správania sa spotrebiteľov a obchodníkov alebo poškodenie súťažiteľa. Kritériami na posúdenie klamlivej povahy reklamy sú vlastnosti tovaru alebo služby (dostupnosť, charakter, zloženie, výrobný postup, dodávka, pôvod atď.), cena alebo spôsob cenotvorby, podmienky dodania tovaru alebo poskytovania služieb a práva zadávateľa reklamy (totožnosť, kvalifikácia, práva priemyselného vlastníctva atď.).

Od klamlivej reklamy je potrebné odlišovať porovnávaciu reklamu, ktorá nie je považovaná za nekalosúťažné konanie. V zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov porovnávacou reklamou sa rozumie reklama, ktorá priamo alebo nepriamo označuje iného súťažiteľa alebo jeho produkty. Porovnávaciu reklamu je prípustná za podmienky kumulatívneho splnenia nasledujúcich zákonných kritérií: porovnáva tovary a služby, ktoré uspokojujú rovnaké potreby alebo sú určené na rovnaký účel, porovnáva konkrétne, typické, podstatné a overiteľné vlastnosti tovarov a služieb s označením pôvodu (pre tovary s rovnakým označením), nediskredituje ochranné známky, obchodné mená, ďalšie rozlišovacie znaky súťažiteľa, nevyužíva nečestne výhodu rozlišujúcich znakov súťažiteľa alebo označenia pôvodu konkurenčných produktov, nepredstavuje tovar alebo službu ako napodobeninu alebo kópiu tovarov alebo služieb, nevyvoláva zámenu medzi obchodníkmi, nie je klamlivá.

V tomto kontexte je vhodné spomenúť rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. 9. 2012, spisová značka: 43Cob/174/2012.³¹ Išlo o prípad zostavenia a rozširovania letáka, ktorý obsahoval porovnávanie mesačnej návštevnosti hlavných stránok webových portálov vrátane počtu reálnych používateľov, počtu firiem zapísaných v katalógoch a počet reálnych používateľov v rámci mesačnej návštevnosti katalógov. Odporca použil v letáku údaje, ktorými porovnával služby poskytované navrhovateľom, ako aj tretou osobou takým spôsobom, že pri porovnaní údajov o návštevnosti hlavných internetových stránok neporovnával overiteľné vlastnosti, pretože vychádzal z vlastného interného odhadu, do ktorého zakomponoval koeficient návštevnosti vlastných internetových stránok, hoci porovnával návštevnosť stránky navrhovateľa. A potom odporca zvolil neadekvátny spôsob porovnávania, na základe ktorého pôsobil za viac úspešného v porovnaní s navrhovateľom

a tretou osobou. Súd potvrdil, že leták spĺňa pojmové znaky porovnávacej reklamy podľa § 4 ods. 1 zákona o reklame. Zároveň, s prihliadnutím na odporcom zvolený spôsob porovnania, súd zdôraznil, že leták rozširovaný odporcom tak spĺňal kvalifikačné predpoklady nielen porovnávacej reklamy, ale aj klamlivej reklamy. Reklama sa vzťahovala na služby rovnakého druhu ako služby poskytované navrhovateľom, pričom odporcom distribuovaný leták mohol v dôsledku klamlivosti údajov ovplyvniť ekonomické správanie sa potenciálnych zákazníkov. Súd dospel k záveru, že konanie odporcu je potrebné považovať za nekalosúťažné konanie podľa § 44 ods. 1 ObchZ, ako aj podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame.

Vo vzťahu k softvéru má uplatnenie ustanovení o klamlivej reklame strategický význam, pretože pri veľkom množstve podobných softvérových riešení na digitálnom trhu klamlivá reklama nedobromyseľného obchodníka môže mať ekonomicky nepriaznivé dôsledky pre vývojára unikátneho jedinečného softvéru.

4.2.2.2 Klamlivé označenie tovarov a služieb

Veľmi podobným klamlivej reklame je klamlivé označenie tovarov a služieb, ktorým v kontexte § 46 ObchZ je každé označenie, spôsobilé vyvolať v hospodárskom styku mylnú domnienku o pôvode tovarov a služieb, ich osobitných vlastností alebo akosti. Nie je rozhodujúcim, či ku klamlivému označeniu došlo priamo alebo nepriamo. Rovnako nie je rozhodujúcim umiestnenie označenia (na tovare, obale atď.). V doktrínalnej literatúre za klamlivé označenie je považované každé označenie tovaru a služieb, ktoré je spôsobilé v hospodárskej súťaži vyvolať mylnú domnienku, že takto označený tovar alebo služba sú pôvodom z určitého štátu, určitej oblasti alebo miesta, alebo od určitého výrobcu, alebo vykazujú osobitné charakteristické znaky alebo osobitnú akosť.³²

Za príklad klamlivého označenia softvéru môžeme uviesť použitie loga alebo ochrannej známky (ako celku alebo ich časti) pôvodcu softvérových produktov a služieb alebo označenia samotného softvéru. Napríklad použitie obrázka nahryznutého jablka pri označení iných výrobkov, ako sú výrobky spoločnosti Apple, by zjavne naplnilo skutkovú podstatu klamlivého označenia.

4.2.2.3 Vyvolanie nebezpečenstva zámery

Príbuzným ku klamlivej reklame a klamlivému označeniu je vyvolanie nebezpečenstva zámery tovarov a služieb, ktorým sa v zmysle § 47 Obchodného zákonníka rozumie neoprávnené použitie obchodného mena alebo osobitného označenia iného súťažiteľa, použitie osobitných označení alebo úpravy výrobkov, služieb alebo obchodných

31 Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20.9.2012 [online], Spisová značka: 43Cob/174/2012 [cit. 08.11.2021].

Dostupné na internete: <<https://obcan.justice.sk/content/public/item/f8bc67ad-0659-4458-87d3-6ffad41e13d4>>.

32 OVEČKOVÁ, O. a kol. 1994. Slovník obchodného práva, 366 s.

materiálov zaužívaných určitým podnikom (napr. označenie obalov, tlačív, katalógov, reklamných materiálov), napodobnenie prvkov cudzích výrobkov, ich obalov alebo služieb.

Na rozdiel od klamlivého označenia nejde o nedobromyselné použitie označení tovarov a služieb, ale o tie prvky produktov, ktoré pri ich vnímaní zákazníkom môžu byť stotožnené s produktom konkrétneho výrobcu, ktorý má tieto prvky dlhodobo zaužívané. Pri softvérových riešeniach za príklad nebezpečnosti zámieny môžeme uviesť prípadné použitie kombinácie farieb používateľského rozhrania operačného systému Windows v rozhraní operačného systému iného výrobcu.

V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. 9. 2001 (spisová značka Obdo V 57/99) k porušeniu práva majiteľa stačí hrozba zámieny. K zameniteľnosti dochádza objektívne, preto nie je potrebné skúmať úmysel osoby alebo okolnosti, či osoba vedela alebo mohla vedieť, že došlo k nebezpečenstvu zámieny.³³

4.2.2.4 Parazitovanie na povesti

Ďalšou formou nekalosúťažného konania je parazitovanie na povesti, ktorým v zmysle § 48 Obchodného zákonníka je využívanie povesti podniku, výrobkov alebo služieb iného súťažiteľa s cieľom získať vlastný prospech, ktorý by súťažiteľ iným spôsobom nedosiahol. V doktrínalnej literatúre parazitovaním sa rozumie úsilie alebo snaha priživovať sa na úspechoch podnikania iného subjektu.³⁴ Predpokladom pre naplnenie skutkovej podstaty nekalosúťažného konania parazitovaním na povesti je teda existencia takej povesti, aby sa na nej vôbec mohlo parazitovať. Ako príklad nekalosúťažného konania proti softvéru by mohlo byť prípadne klamlivé vyhlásenie vývojára databázového systému, že vývoja sa zúčastnili programátori spoločnosti Oracle (známej svojím databázovým riešením), ktorí tam v skutočnosti neboli.

4.2.2.5 Porušovanie obchodného tajomstva

Porušovanie obchodného tajomstva je tiež považované za nekalosúťažné konanie. Ide o neoprávnené oznámenie, sprístupnenie alebo využitie obchodného tajomstva (§ 17 ObchZ). Predpokladom pre naplnenie skutkovej podstaty nekalosúťažného konania porušovaním obchodného tajomstva je neoprávnené zaobchádzanie s informáciami, ktoré tvoria obchodné tajomstvo, čiže konania bez súhlasu majiteľa obchodného tajomstva, porušenie dohody

o mlčanlivosti alebo inej zmluvnej povinnosti ohľadom obchodného tajomstva.

V zmysle rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. 6. 2011 (spisová značka: 9Cbs/137/2003)³⁵ na účel uplatnenia právnej ochrany obchodného tajomstva je nutné, aby chránené informácie spĺňali znaky obchodného tajomstva uvedené v § 17 ObchZ, t. j. musia byť užitočné, nie sú bežne dostupné, sú cielavedome majiteľom utajované. Predmetom právnej ochrany obchodného tajomstva môžu byť aj poznatky, skúsenosti, informácie a postupy. Pokiaľ určitý poznatok, skúsenosť, informácia alebo postup nespĺňa zákonné znaky obchodného tajomstva, právna ochrana sa naň nevzťahuje.

V zmysle rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. 4. 2013 (spisová značka: 43Cob/185/2012)³⁶ pre naplnenie skutkovej podstaty porušenia obchodného tajomstva nie je potrebné preukazovať úmysel žalovaného ani zavinenie, ani vedomosť o protiprávnosti konania. Rozhodujúcim je objektívny výsledok, a to: samotné porušenie obchodného tajomstva.

4.2.2.6 Právne prostriedky ochrany proti nekalej súťaži

Právne prostriedky ochrany proti nekalej súťaži sú určené v § 53 až § 55 Obchodného zákonníka. Dotknuté osoby sa proti rušiteľovi môžu domáhať zdržania porušenia alebo odstránenia zavedeného stavu, poskytnutia primeraného zadostučinienia (náhrada tzv. nemajetkovej ujmy) alebo náhrady škody (skutočne spôsobenej škody a ušlého zisku), alebo vydania bezdôvodného obohatenia. Z teoretického hľadiska sú vymenované nároky nekalosúťažného konania triedené na zdržovacie, reparačné a kompenzačné. Dotknutá osoba sa môže domáhať uplatnenia zdržovacieho a reparačného nároku iba v prípadoch, ak rušivý stav stále pretrváva alebo existuje hrozba opakovania porušenia. Kompenzačné nároky sú umožnené tak v prípade, ak rušivý stav trvá (resp. ak hrozí jeho opakovanie), ako aj v prípade, ak je tento stav ukončený.

Pri ochrane obchodného tajomstva v nekalosúťažnom konaní okrem klasických prostriedkov ochrany ObchZ navyše uvádza možnosť uplatnenia neodkladných opatrení (§ 55b ObchZ) a nápravných opatrení (§ 55c ObchZ). Neodkladné a nápravné opatrenia uloží súd rušiteľovi na návrh majiteľa obchodného tajomstva. Za neodkladné opatrenia sa považujú: zákaz využívania alebo sprístupňovania obchodného tajomstva, zákaz dovozu, vývozu, skladovania, výroby, ponúkania a uvádzania na trh tovarov porušujúcich právo

33 Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.9.2001 [online], Spisová značka Obdo V 57/99 [cit. 08.11.2021].

Dostupné na internete: <https://www.dusevnevlastnictvo.gov.sk/documents/10181/48452/Obdo+V+57_99.rtf1420631704518/2780bf15-bf21-4662-a34b-421b789b6a85>.

34 OVEČKOVÁ, O., ŽITŇANSKÁ a kol. 2010. Základy obchodného práva, 449 s.

35 Rozsudok Krajského súdu Bratislava z 22.6.2011 [online], Spisová značka: 9Cbs/137/2003 [cit. 08.11.2021].

Dostupné na internete: <<https://obcan.justice.sk/content/public/item/c793faef-b9d5-4358-8506-1f29f6e50276>>.

36 Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica z 24.4.2013 [online] Spisová značka: 43Cob/185/2012 [cit. 08.11.2021].

Dostupné na internete: <<https://obcan.justice.sk/content/public/item/46d30832-a407-465d-83ad-8cc005093cc7>>.

Tab. 3 Spôsoby právnej ochrany softvéru

Predmet ochrany	Predmet duševného vlastníctva, resp. iný nehmotný majetok	Spôsob právnej ochrany	Doba právnej ochrany
počítačový program	literárne dielo	autorskoprávnu ochranou (Autorský zákon č. 185/2015 Z. z.)	počas života autora a 70 rokov po jeho smrti
technický proces, algoritmus počítačového programu, technického riešenia implementovaného softvérom, technický efekt medzi softvérom a technickým zariadením, metódy zahŕňajúce technické prostriedky	vynález implementovaný počítačom	patentom (Patentový zákon č. 435/2001 Z. z.)	20 rokov
technický proces, algoritmus počítačového programu, technického riešenia implementovaného softvérom, technický efekt medzi softvérom a technickým zariadením, metódy zahŕňajúce technické prostriedky	technické riešenie implementované počítačom	úžitkovým vzorom (zákon č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch)	maximálne 10 rokov
rozhranie s jeho komponentmi (grafika, ikony)	dizajn rozhrania	dizajnom (zákon č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch)	maximálne 25 rokov
slovné, grafické atď. označenie softvérového riešenia	zapísané označenie tovarov a služieb	ochrannou známkou (zákon č. 506/2009 Z. z.)	ochrana 10 rokov, pričom je možné ochranu predĺžovať neobmedzene vždy o ďalších 10 rokov
logo (značka)	nezapísané označenie tovarov a služieb	právom nekalej súťaže (ObchZ)	neobmedzená sama osebe, pokiaľ právo nebolo premlčané
výrobno-technické poznatky, postupy vývoja softvéru	know-how	utajením a právom nekalej súťaže (ObchZ)	neobmedzená sama osebe, pokiaľ právo nebolo premlčané
všetky skutočnosti obchodnej, výrobnjej alebo technickej povahy	obchodné tajomstvo	utajením a právom nekalej súťaže (ObchZ)	neobmedzená sama osebe, pokiaľ právo nebolo premlčané

k obchodnému tajomstvu, zaistenie takýchto tovarov. Nápravné opatrenia spočívajú v uložení uvedených zákazov rušiteľovi a taktiež v uložení povinnosti odovzdať majiteľovi alebo zničiť všetky dokumenty, predmety, materiály, látky alebo elektronické súbory obsahujúce alebo tvoriace obchodné tajomstvo, upraviť tovar na účel odstránenia vlastnosti porušujúcej obchodné tajomstvo, stiahnuť príslušný tovar z trhu alebo ho zničiť. V zmysle § 55d ObchZ súd s prihliadnutím na závažnosť porušenia môže taktiež uložiť rušiteľovi povinnosť zverejniť rozhodnutie vo veci samej, a to bez utajenia osoby rušiteľa.

Pri ochrane obchodného mena v rámci nekalosúťažného konania (napríklad klamlivé označenie tovarov a služieb) okrem právnych prostriedkov proti nekalosúťažnému konaniu môže sa ohrozený subjekt domáhať ochrany podľa § 12 ObchZ, a to nárokovať si zničenie neoprávnene vyhotovených tovarov, materiálov a nástrojov a poskytnutie informácií o pôvode a distribúcii tovarov alebo služieb porušujúcich právo k obchodnému menu.

Záver

V kontexte rýchleho a globálneho vývoja informačných technológií je právna ochrana softvérových riešení mimoriadne dôležitá. Systém ochrany počítačových programov ako predmetu práva duševného vlastníctva je nedokonalý a zasahuje iba do jeho vonkajšej formy vyjadrenia. Napriek zákonom stanovenému spôsobu ochrany počítačového programu ako predmetu autorského práva nie je autorskoprávna ochrana jediným spôsobom ochrany softvéru.

Softvér je dynamicky vyvíjaným predmetom duševného vlastníctva, ktorého zaradenie pod autorskoprávnu ochranu ako literárneho diela je veľmi účinným spôsobom ochrany, inak nezabezpečuje jeho komplexnú ochranu. Vzhľadom na to, že softvérové riešenia nepozostávajú iba zo zdrojového kódu, ale obsahujú veľa ďalších prvkov, ktoré nie sú dielom v zmysle Autorského zákona, do úvahy prichádza potreba uplatnenia aj ďalších spôsobov právnej ochrany. Tradičná ochrana počítačových programov ako

predmetu autorského práva nebráni súčasnému uplatneniu patentového práva, zmluvného práva, práva nekalej súťaže, inštitútu obchodného tajomstva a pod.

V tabuľke 3 autorka uvádza komplexný prehľad spôsobov právnej ochrany softvéru, ktoré sa môžu aplikovať nositeľom majetkových práv na predmet duševného vlastníctva ako spoločné aj samostatne od seba.

Komplexný prístup k ochrane softvérových riešení zabezpečuje účinnú ochranu softvéru ako celku a jeho jednotlivých prvkov ako samostatných predmetov ochrany. To znamená, že pri uplatnení právnych noriem Autorského zákona proti forme vyjadrenia softvéru ako diela, súčasne uplatnení ochrany algoritmu softvérového riešenia patentom na vynález implementovaný počítačom alebo úžitkovým vzorom, uplatnení ochrany grafického rozhrania dizajnom a ochrany označenia softvéru ochrannou známkou spolu s uplatnením inštitútu obchodného tajomstva (resp. know-how), správnym dojednaním zmluvných podmienok na odbornej úrovni a uplatnením práva nekalej súťaže proti neoprávneného zásahu tretích osôb dovoľí nositeľovi práv na softvér vytvoriť si účinnú stratégiu ochrany svojho nehmotného majetku a zároveň zlepšiť svoju konkurencioschopnosť na trhu.

V tejto súvislosti je však vhodné poznamenať, že takýto systematický prístup na použitie rôznych spôsobov právnej ochrany je vhodný iba pre softvérové komplexy a informačné systémy, ktoré samy osebe majú vysokú majetkovú hodnotu. Pre nízkorozpočtové softvérové riešenia sa uvedený prístup k použitiu komplexu právnych prostriedkov ochrany neoplatí najmä z ekonomického hľadiska. V takomto prípade je vhodné sa obmedziť použitím tých spôsobov ochrany, ktoré si nevyžadujú financovanie nákladov na zápis (napríklad know-how), alebo sa obmedziť uplatnením autorskoprávnej ochrany.

Literatúra

- ADAMOVIČ, Z. 2020. Právo duševného vlastníctva. Bratislava: TINCT. 224 s. ISBN 978-80-973544-0-4.
- BAČÁROVÁ, R. 2003. Zmluvné záväzky v autorskom práve. Bratislava: C. H. Beck SK, 216 s. ISBN 978-80-89603-63-3.
- BEHÁŇOVÁ, M. 2008. Duševné vlastníctvo v globalizovanom svete [online], Zborník medzinárodnej vedeckej konferencie „Globalizácia a jej sociálnoekonomické dôsledky“, Žilina: Fakulta riadenia a informatiky ŽU v Žiline [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.logistickymonitor.sk/images/prispevky/dusevne-vlastnictvo.pdf>>.
- JUSKO, D. Aký je rozdiel medzi UI a UX dizajnom? [online], [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://wame.sk/aky-je-rozdiel-medzi-ui-a-ux-dizajnom>>.
- OVEČKOVÁ, O. a kol. 1994. Slovník obchodného práva. [Commercial Law Dictionary]. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 366 s. ISBN 80-88715-11-3.
- OVEČKOVÁ, O., ŽITŇANSKÁ a kol. 2010. Základy obchodného práva, 2. časť. Bratislava: Iura Edition, 449 s. ISBN 978-80-8078-345-7.
- POZOR, M. Softvérové patenty – áno či nie? [online], [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<http://www2.fiit.stuba.sk/~bielik/courses/msi-slov/kniha/2005/group3/essay/3.pdf>>.
- SELIVANOV, M. 2002. Ochrana práva k počítačovému programu (autorskopravné aspekty). Charkov, 20 s. UDK: 347.77(477) Dostupné na internete: <http://ek.nlu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21FMT=fullwebr&S21ALL=%28%3C.%3EA%3D%D0%A1%D0%B5%D0%BB%D1%96%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2,%20%D0%9C.%20%D0%92.%3C.%3E%29&FT_REQUEST=&FT_PREFIX=&Z21ID=&S21STN=1&S21REF=10&S21CNR=20>.
- SZATTLER, E. 2005. (NE) patentovateľnosť počítačových programov. In: Duševné vlastníctvo, č. 3. ISSN 1335-2881
- SZATTLER, E. 2007. Počítačový program ako dielo. Osobitné právo k databáze [online], UPJŠ [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.upjs.sk/files/110ebdb0ed6c7e115cdf96f9615cfb7a.pdf>>.
- VOJČÍK P. a kol. 2014. Právo duševného vlastníctva. 2. upravené vydanie. Plzeň: Aleš Čeněk, 496 s. ISBN 978-80-7380-527-2.

Vnútroštátne právne predpisy

- Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon [online], [cit. 30.09.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/185/20160101>>
- Zákon č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) [online], [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/435/>>.
- Zákon č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov [online], [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/517/>>.
- Zákon č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch [online], [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2002/444/20160701>>.

Zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach [online], [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/506/>>.

Zákon č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník [online], [cit. 08.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>.

Zákon č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník [online], [cit. 08.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/>>.

Zákon č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov [online], [cit. 08.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/147/>>.

Medzinárodné právne predpisy

Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel z 09.09.1886 [online], [cit. 30.09.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1980/133/>>.

Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva [online], [cit. 30.09.2021]. Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2000/152/#prilohy.priloha-1.op-dohodao_zalozeni_svetovej_obchodnej_organizacie.np-97>.

Dohovor o udeľovaní európskych patentov (Európsky patentový dohovor) z 05.10.1973 [online], [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <https://www.dusevnevlastnictvo.gov.sk/documents/10181/48103/Dohovor376_2002Zz.rtf1420623414194/b01a05b4-3e42-45f0-b228-8aeadd412590>.

Model Provisions on the Protection of Computer Software [online] Copyright, 1978, No.1, p. 6-20 [cit. 30.09.2021]. Dostupné na internete: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/copyright/120/wipo_pub_120_1978_01.pdf>

Zmluva o fungovaní Európskej únie (Konsolidované znenie) [online], [cit. 08.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A12016ME%2FTXT>>.

Zmluva WIPO o autorskom práve (WCT) [online], [cit. 30.09.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/189/>>.

Európske právne predpisy

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o patentovateľnosti vynálezov realizovaných počítačom [online] Úradný vestník 151 E, 25.06.2002. s. 0129 – 0131 [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=CELEX%3A52002PC0092>>.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2006/114/ES zo dňa 12.12.2006 oklamliveja a porovnávacej reklame (kodifikované znenie) [online], [cit. 08.11.2021]. Dostupné na internete: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_2006.376.01.0021.01.SLK&toc=OJ%3AL%3A2006%3A376%3AFULL>.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/24/ES z 23.04.2009 o právnej ochrane počítačových programov (kodifikované znenie) [online], [cit. 30.09.2021]. Dostupné na internete: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A32009L0024>>.

Judikatúra a rozhodovacia prax

Rozhodnutie EPÚ zo dňa 15.07.1986 [online], Vec T 0208/84 [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t840208ex1.html>>.

Rozhodnutie EPÚ zo dňa 21.05.1987 [online], Vec T 0026/86 [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t860026ep1.html>>.

Rozhodnutie EPÚ zo dňa 31.05.1994 [online], Vec T 0769/92 [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t920769ep1.html>>.

Rozhodnutie EPÚ zo dňa 01.07.1998 [online], Vec T 1173/97 [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t971173ep1.html>>.

Rozhodnutie EPÚ zo dňa 21.04.2004 [online], Vec T 0258/03 [cit. 03.10.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/recent/t030258ep1.html>>.

Rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) z 22.12.2010 [online], Vec C-393/09 [cit. 30.09.2021]. Dostupné na internete: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:62009CA0393&qid=1632919162479&from=EN>>.

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 20.09.2012 [online], Spisová značka: 43Cob/174/2012 [cit. 08.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://obcan.justice.sk/content/public/item/f8bc67ad-0659-4458-87d3-6ffad41e13d4>>.

Rozsudok Krajského súd Bratislava zo dňa 22.06.2011 [online], Spisová značka: 9Cbs/137/2003 [cit. 08.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://obcan.justice.sk/content/public/item/c793faef-b9d5-4358-8506-1f29f6e50276>>.

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 24.04.2013 [online] Spisová značka: 43Cob/185/2012 [cit. 08.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://obcan.justice.sk/content/public/item/46d30832-a407-465d-83ad-8cc005093cc7>>.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.09.2001 [online], Spisová značka Obdo V 57/99 [cit. 08.11.2021]. Dostupné na internete: <https://www.dusevnevlastnictvo.gov.sk/documents/10181/48452/Obdo+V+57_99.rtf1420631704518/2780bf15-bf21-4662-a34b-421b789b6a85>.

Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 02.05.2012 [online], Vec C-406/10 [cit. 30.09.2021]. Dostupné na internete: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:62010CA0406&qid=1632919821364&from=EN>>.

Rozhodnutie ÚPV zo dňa 25.01.2008 [online], POZ 5088-2004 II/13-2008 [cit. 05.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://www.dusevnevlastnictvo.gov.sk/documents/10181/48202/5088-2004.rtf1420633177191/87aedf4b-dccf-407e-8acb-5e71ec7ab1f3>>.

Dokumenty z webových registrov priemyselnej ochrany

Prístroj, spôsob a program na moduláciu/demoduláciu s následným limitovaním minimálnej dĺžky série. Prihlasovatelia: KONINKLIJKE PHILIPS ELECTRONICS N.V.; NL; SONY CORPORATION; JP. Pôvodcovia: Schouhamer Immink Kornelis Antonie; Eindhoven; NL; Kahlman Joseph, A., H., M.; Eindhoven; NL; Van Den Enden Gijsbert J.;

Eindhoven; NL; Nakagawa T.; Eindhoven; NL; Shimpuku Y.; Eindhoven; NL; Narahara T.; Eindhoven; NL; Nakamura K.; Eindhoven; NL. Int. C1.: H03M 5/14, G11B 20/14. Zverejnená patentová prihláška, číslo dokumentu: 116-2000. [cit. 05.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/Tlac/Download?fileName=C00.2161.100.7.3383931>> Int. C1. (2013.01): H03M 5/00, G11B 20/00. Patentový spis, 288035. [cit. 05.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/Tlac/Download?fileName=C00.2161.100.7.3395568>>.

Univerzálny programovateľný systém na riadenie a/alebo kontrolu, spôsob nastavenia systému. Prihlasovateľ: ANDAM s.r.o.; SK, Pôvodcovia: Lengyel Ferenc, Ing.; SK; Tóth Kristián; SK, Int. C1(2018.01): G05B 19/00, Zverejnená prihláška úžitkového vzoru, číslo dokumentu: 50146-2014. [cit. 05.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/Tlac/Download?fileName=C00.2161.100.6.5486956>> Int. C1(2018.01): G05B 19/00, Úžitkový vzor, číslo dokumentu: 8199. [cit. 05.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/Tlac/Download?fileName=C00.2161.100.6.5667522>>.

Dizajn webová aplikácia – grafické užívateľské rozhranie. Prihlasovateľ a pôvodca: Maxinčák Rastislav, SK. Číslo prihlášky: 74-2019. Číslo zapísaného dizajnu: 28733. [cit. 05.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/Dizajn/Detail/74-2019>>.

Obrazová ochranná známka. Slovný prvok: skype. Medzinárodné triedenie tovarov a služieb: 09, 38, 42. Prihlasovateľ: Microsoft Corporation; US. Číslo prihlášky: 5391-2013. Číslo ochrannej známky: 237777. [cit. 05.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/OchrannaZnamka/Detail/5391-2013>>.

Obrazová ochranná známka. Údaje o uplatňovaných farbách: červená, oranžová, modrá, žltá, zelená. Medzinárodné triedenie tovarov a služieb: 16. Prihlasovateľ: Microsoft Corporation; US. Číslo prihlášky: 2516-2003. Číslo ochrannej známky: 206974. [cit. 05.11.2021]. Dostupné na internete: <<https://wbr.indprop.gov.sk/WebRegistre/OchrannaZnamka/Detail/2516-2003>>.